11191

LEIDYKLOS DOVANA
Perduota Liet
Bibliogr Tarnybos

LITH.BIBL.SERVICE
1132 WALNUT STREET,
DANVILLE, ILL.61832

DARBININKAS

L NR. 46. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRŽELIS - JUNE 22, 1965 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Diktatoriai griūva ir kyla, agresoriai nebesutaria

Alžire vieną diktatorių pakeitė kitas, Maskva ir Pekingas atvirai barasi dėl Vietnmo, o Amerikos vyriausybė vėl gundoma glaustis su Maskva

ALŽIRAS: Ben Belą ištiko likimas, kurį istorija skyrė despotam

Alžire birželio 19 kariuomenė suėmė Ahmed Ben Bellą, 48 metų, diktatorių. Valdžią perėmė kariuomenės viršininkas ir Ben Bellos vyriausybėje apsaugos ministeris pulk. **Houari Boumedienne.** Jo valdžia paskelbė, **kad Ben Bellą sutiks "likimas, kurį istorija skyrė visiem despotam".**

Dar neaišku, ar perversmas siekė politinių permainų ar tik vieną diktatorių siekė pakeisti kitas, kuris taip pat nori valdžios. Ir Ben Bella ir Boumedienne yra Castro garbintojai. Pastarasis buvo treniruotas Maskvoje ir kom. Kinijoje. Ben Bella ėmė paramą tiek iš Maskvos, tiek iš Pekingo, tiek ir iš Amerikos.

Azijos Afrikos konferencija, kuri buvo numatyta birželio 29, vis tiek įvyks. Gal tam reikalui naujas diktatorius paliko ir senąjį užsienių reikalų ministerį Bouteflіką.

Vakarai neįžiūri tuo tarpu jokios sau naudos iš perversmo.

Bellos šalininkai dar stengiasi

Alžire birželio 21 Ben Bellos šalininkai, jaunimas, buvo surengę demonstracijas, grasino streiku. Nasseris atsiuntė savo pavaduotoją, kad išgelbėtų Ben Bellos gyvybę (jis esąs išsiųstas į Saharą).

Azijos-Afrikos 13 valstybių pasiūlė atidėti konferenciją, kuri buvo numatyta pradėti birželio 29.

Kom. Kinija pasiskubino pripažinti Boumedienne vyriausybę, kad užbėgtų už akių Maskvai. Dabar vis nėra aišku, ar Boumedienne labiau linkęs į Maskvą ar į Kiniją. Pripažinti rengiasi ir Amerika.

WORCESTERIO LIETUVIŲ demonstracijoje birželio 13 (aprašymas bus vėliau).

POPIEŽIUS PAULIUS dvejų metų eigoje

Popiežiui Pauliui VI birželio 20 suėjo dveji valdymo metai. To laikotarpio veikloje komentatoriai mėgsta lyginti popiežių Paulių su jo pirmataku Jonu XXIII. Randa, kad Jonas XXIII buvo impulsyvesnis; Paulius, kuris 20 metų išbuvo Vatikano administracijoje, Jono XXIII liniją tęsią atsargiau ir santūriau.

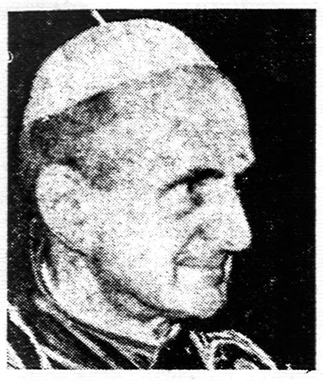

POPIEŽIUS PAULIUS VI

Kas jo nauja atnešta į popiežių praktiką — tai kelionės. Paulius VI pasirodė keliaujantis popiežius. Lankėsi Jeruzalėje, Indijoje, neseniai lankėsi Pizos mieste. Gyvai svarstoma jo galima kelionė kitais metais į Lenkiją ir į Jungtines Tautas. Ar tai bus, aiškės tik vėliau, bet ligi Pauliaus VI tokis klausimas nebūtų buvęs nė svarstomas.

Popiežiaus Pauliaus toje dvejų metų veikloje lietuviai su pasitenkinimu mini du jo žygius, kurie liečia Lietuvą ir lietuvius. Vienas, **specialus popiežiaus dėmesys Lietuvos atstovui prie Vatikano padeda atitiesti tą politinę žalą, kuri Lietuvos atstovybei buvo padaryta Jono XXIII valdymo laikais.** Antras žygis — vyskupo Pr. Brazio paskyrimas už Lietuvos ribų Europoje esančių lietuvių reikalam. Naujų laikų Vatikano administracijoje pirmas toks formalus paskyrimas specialiai tautinei grupei, ne teritorinei vyskupijai. Tai ženklas, kad **popiežius Paulius kreipia dėmesio ir rūpesčio į lietuvių katalikų kaip tautinės grupės išlikimą.** Nors tai daroma religiniais sumetimais, bet savo padariniais tai turi ir svarbios politinės reikšmės.

VIETNAMAS: Amerika tebesiūlo derybas, komunistai jas atmeta

Amerikos vyriausybė Vietnamo politikoje vengia rizikos ir vengia nepalankios opinijos. Dėl rizikos baimės gabena vis didesnius kiekius kariuomenės į P. Vietnamą, bet neleidžia jai atakuoti pagrindinių taikinių š. Vietname, nors komunistai kiša bombas kaip tik pagrindinius amerikiečių taikinius. Dėl opinijos baimės prezidentas pakartotinai siūlo besąlygines derybas. Sutinka derėtis net ir su Vietcongo komunistų atstovais.

Anglijos min. pirmininkas Wilsonas birželio 17 nutarė vykti į Vietnamą drauge su Ghanos, Nigerijos, Trinidado ir Tobago min. pirmininkais paveikti š. Vietnamo, kad leistųsi į derybas. Prez. Johnsonas jo iniciatyvą sutiko palankiai.

Kitaip žiūri komunistai. Š. Vietnamas jau 13 kartų atmetė Amerikos pasipiršimą su derybom. **Šiuo kartu Kinijos min. pirm. Chou En-lai pasmerkė Anglijos Wilsono iniciatyvą derybom Kinija atmetė ir Sovietų iniciatyvą derybom laimėti š. Vietname daugiau negu karo veiksmais.**

Kinijos ir Vietnamo komunistai žiūri į Amerikos derybų pasisiūlymus kaip į silpnumo ženklą ir didina savo reikalavimus: Amerika turi pasitraukti iš Vietnamo, turi p. Vietname paimti valdžią Vietcongas, turi būti Vietnamas sujungtas . . .

Amerikos bombardavimas birželio 18 Saigono apylinkėse laikomas nedavęs rezultatų — 26 sunkieji bombonešiai atskrido iš Guan bazės už 2,150 mylių, numetė galingas bombas, bet jos nesunaikinusios giliai po žeme įtaisytų komunistų slėptuvių. Tai dar labiau pakėlė komunistų įsitikinimą, kad jie laimės.

— **P. Vietname** jau veikia naujos vyriausybės potvarkis šaudyti viešai sugautus teroristus ir spekuliantus. Birželio 21 buvo sušaudytas Saigone komunistas, mėginęs susprogdinti amerikiečių buveinę.

— **Vietnamo kare** iki 1965 gegužės pabaigos žuvo 408 amerikiečiai, buvo sužeisti 2,324.

— **Prez. Johnsonas** birželio 21 pasirašė mokesčių sumažinimą 4,7 bil.

BERNARD M. BARUCHAS, mirė birželio 20, išgyvenęs 94 metus buvo 8 prezidentų patarėjas.

WASHINGTONE AUTOMOBILISTŲ pabaltiečių demonstracijoje.

TARP MASKVOS IR PEKINGO JUODA KATĖ — ką turi daryti Amerika?

Maskvos "Pravda" birželio 20 apkaltino Kinijos komunistus, kad jie ardą komunistinę vienybę akivaizdoje Jungtinių Valstybių "imperializmo grėsmės Vietnamui". Tai atsakymas į Kinijos komunistų kaltinimą Kosyginui ir Brežnevui, kad jie nori nusileisti Vakaram ir "virsti imperialistų agentais tarptautiniame komunizmo sąjūdyje".

Maskva ir Pekingas nesutaria dėl Vietnamo. Maskva siekia derėtis, esą derybom š. Vietnamas daugiau laimėsiąs negu ginklu. Kinijos komunistai palaiko nesikalbėjimo su Vakarais liniją.

N.Y. Times ragina vyriausybę išnaudoti komunistinių galiūnų nesutarimą. Reiškia viltį, kad prezidentas Johnsonas atnaujins koegzistenciją ir bendradarbiavimą su Sovietais. Tokio bendradarbiavimo ženklais galėtų būti konsularinės sutarties patvirtinimus, prekybos palengvinimas ir t.t.

Times sutiko su pasitenkinimu Indijos min. pirm. Shastri siūlymą sustabdyti Vietname oro atakas. Pasak N.Y. Times, sustabdymas pagerintų santykius su Shastri, duotų galimybę Vietnamui leistis į derybas. Tai senas Times receptas, kuris gegužės mėn. kada atakos buvo pertrauktos 5 dienas, nebedavė jokių vaisių.

— **Maskvos žurnalas** "Komunistas" kaltino Kinijos komunistus "nacionaliniu egoizmu", "didžiosios galybės ambicijom", dėl kurių kilę ideologiniai nesutarimai. Žurnalas sako, kad kompromisai ideologijoje negalimi, bet galimas būtų atskirais klausimais bendras frontas prieš Jungtinių Valstybių "imperializmą" Vietname. Bet Kinijos komunistai ir jo nepriima.

— **Atstovų Rūmai** birželio 21 nutarė įvesti minties bausmę už prezidento ar viceprezidento nužudymą. Amerikos istorijoje buvo nužudyti keturi prezidentai: Lincolnas, James A. Garfieldas, W. McKinley, J.F. Kennedy.

— **Norvegijos** parlamentas pritarė vyriausybės planui mokėti pensijas visiem nuo 70 m.

EAST RIVER RŪMAI ANT SMĖLIO —

Jungt. Tautos nepajėgia nei gyventi nei numirti

San Francisco bus didelis paradas — prieš 20 metų birželio 26 ten 50 valstybių atstovai pasirašė Jungtinių Tautų steigimo deklaraciją.

Buvo vilčių, kad JT pagal savo chartą saugos nuo karų, agresijų, vykdys tautų ir žmonių pagrindines teises. Tokias viltis gaivino JT paskelbti žodžiai — deklaracijose, chartoje. O žodžių netrūko. Po 20 m. tos viltys išblėso, nes žodžiai nevirto darbais. Nors narių skaičius pakilo iki 115 (Indonezija pasitraukė), bet jų negalia pakilo dar labiau. Pakilo negalia tiek, savo jubiliejiniais metais turėjo net sesiją nutraukti, nes negalėjo balsuoti.

Balsą prarado institucija dėl ...pinigų, dėl nemokamų skolų. Suklupimas ant pinigo, instituciją pastatė į tragikomišką šviesą. Komišką, nes tokia galinga organizacija suklupo dėl ...50 milijonų dol. Tikra negalės priežastis yra betgi ne pinigai, yra daug gilesnė, patys jos pagrindai. O čia jau ir reiškiasi tragizmas.

•

J. Tautos buvo pastatytos visai ne ant tų pagrindų, kuriuos skelbė steigėjai — ne ant taikos, ne ant žmoniškumo, ne ant tautų laisvės bei apsisprendimo, ne ant teisės bei teisingumo vykdymo. **Tikrasis pagrindas JT organizuoti buvo ramybė, kurią norėjo sau užsitikrinti visiem laikam antrojo pasaulinio karo nugalėtojai;** norėjo rasti priemones visom pasaulio tautom laikyti ramybėje, klusnume tam, ką sutars karo laimėtojai. Tam ir buvo sudaryta Saugumo Taryba šalia J. Tautų pilnaties. Saugumo Taryboje kiekvienas narys pasiliko sau veto teisę kiekvienam sprendimui, kuris jo ramybę drumstų.

Per visą savo istoriją J. Tautos ėmėsi tik vieną kartą karo žygio agresijai sudrausti. Tai Korejos karas. Bet ėmėsi šio žygio prieš agresiją tik dėl to, kad Sovietai buvo pasitraukę protesto ženklui iš Saugumo Tarybos ir savo veto negalėjo pavartoti — negalėjo nuo to žygio sulaikyti. **Tada Saugumo Taryba galėjo pasipriešinti agresijai, kada joje nebuvo to nario, kuris yra agresijų organizatorius, didžiausias chartos principų ir deklaracijų priešas.** Bet Sovietai daugiau tos klaidos nepadarė — iš Saugumo

JUNGTINĖS TAUTOS

Tarybos nepasitraukė. Ir J. Tautos ėmė riedėti nuosmūkio keliu.

Nuosmūkio ir negalės viršūnė atėjo su J. Tautų karu Konge 1960. Tai buvo J. Tautų agresijos karas, nes J. Tautos čia atsiuntė kariuomenę ne taikos daryti, bet nugalėti Katangos, kurią tada valdė Tshombe. Nugalėjo, bet panardino Kongą į chaosą, priartino komunizmo grėsmę. Kraštas tebuvo išgelbėtas, kada pasitraukė J. Tautų kariuomenė, kada ėmėsi iniciatyvos jau ne JT, bet Jungtinės Valstybės ir Belgija ir kada buvo grąžintas Tshombe.

Nuo to smūgio JT neatsigavo. Nuo tada vis labiau ryškėjo tikroji JT negalės priežastis. Ir ji nebuvo pinigai. Ji buvo moralinė.

•

J. Tautų negalės priežastį tikruoju vardu pavadino H. Tribune prieš porą savaičių, kada Saugumo Taryba pančro kištis į Domininkonų Respublikos reikalus vardan humaniškumo. H. Tribune pasakė, kad šiose pastangose reiškėsi **ne humaniškumas, bet hipokrizė**, t. y. veidmainiavimas, farizejizmas, nes S. Tarybos kai kuriem nariam rūpėjo iš tikrųjų kišti koją Amerikos pastangom, kurios per Amerikos Valstybių Organizaciją turėjo grąžinti tvarką Santo Somingo.

Tom pat dienom, kada Saugumo Taryba kėlė balsą, kad būtų ištirtas Santo Domingo politinių veikėjų žudymas, spauda trumpai pranešė apie Sovietų ir kom. Kinijos bei Nasserio remiamų Konge komunistų baltųjų ikaitų žudynes, apie 31 kunigo bei vienuolio sušėrimą krokodilam. Bet nei Saugumo Taryba nei kaip institucija, nei jos atskiri nariai nerado reikalo kelti balso prieš šį nežmoniškumą. Tada ir anos Saugumo Tarybos ašaros dėl nežmoniškumo Santo Domingo, tegali būti laikomos tik krokodilo ašarom. **Farizejizmas apsėdo šventyklą prieš East River.**

Kalbama apie J. Tautų reformas. Bet vargiai atsiras kas jas įvykdo, kas išvarytų farizėjus ir veidmainius, kurie J. Tautų šventyklą pavertė galvažudžių ir veidmainių landyne. O jie patys — tik vienas susiprato pasitraukti . . .

MIRĖ A.J. KAULĖNAS

Birželio 22 Chicagoje mirė "Laisvosios Lietuvos" redaktorius Algirdas Jonas Kaulėnas, 53 metų amžiaus, sirgo vėžiu. Laidojamas šį šeštadienį. Velionis iš profesijos buvo teisininkas, Anglijoje kurį laiką redagavo "Europos Lietuvį".

— **Viceprezidentas Humphrey** birželio 20 buvo priimtas prezidento de Gaulle. Nėra jokių duomenų, kad jo pasikalbėjimas švelnintų įtampą tarp Amerikos ir Prancūzijos. Viceprezidentas buvo nulydėjęs į Paryžių astronautus McDivitt ir White.

— **Sen. Dirksenui** stiprėja respublikonų tarpe kritika, kad jis besąlygiškai remia Johnsono užsienių politiką.

DOMININKONUOSE: rinkimai po 6-9 mėnesių?

Amerikos Valtybių Organizacijos komitetas per 7 savaites nepajėgė surasti sprendimo. Delsimas buvo audojamas komunistų propagandai labiausiai prieš Ameriką. Birželio 18 paskelbtas planas: visi civiliniai asmens turi sudėti ginklus; kariai turi pasitraukti iš politikos; per 6-9 mėnesius turi įvykti rinkimai.

Baltijos valstybių užgrobimo 25 metų sukaktyje

PAVERGTŲJŲ SEIMAS PRIMENA BALTIJOS VALSTYBIŲ BYLĄ

Ryšium su Sovietų Sąjungos agresijos prieš Baltijos valstybes ir su Baltijos valstybių laisvės kovų 25-rių metų sukaktim, Pavergtųjų Tautų Seimas birželio 17 išsiuntinėjo J. Tautų nariam, laisvojo pasaulio vyriausybėm ir spaudai tokio turinio pareiškimą:

Prieš 25-rius metus, 1940 birželio 15-17, sovietų kariuomenė įsiveržė į Estiją, Latviją ir Lietuvą. Tuo veiksmu Sovietų Sąjunga, vykdydama Molotovo-Ribbentropo slaptąjį susitarimą pasidalinti Baltijos valstybes ir Lenkiją, sulaužė su trim Baltijos kraštais savo pasirašytąsias taikos ir nepuolimo sutartis. Buvusios laisvos ir klestinčios Baltijos valstybės buvo prievarta įjungtos į kolonijinę sovietų imperiją.

Kaip ir vadinamuose satelitiniuose kraštuose, sovietiniam prispaudėjam bei Maskvos statytiniam nepavyko palaužti pavergtųjų estų, latvių ir lietuvių pasipriešinimo dvasios. **Viešais sukilimais ir partizanine kova praėjusiame dešimtmetyje ir pasyvia rezistencija šiandien Baltijos tautos savo kovą už laisvę tebetęsia.**

Baltijos valstybių byla, lygiai kaip ir kitų sovietų pavergtųjų tautų bylos, tėra dalis antrojo pasaulinio karo neišspręstų klausimų, reikalaujančių skubaus sprendimo sutinkamai su per karą ir po karo Sovietų Sąjungos ir Vakarų galybių padarytais bei iškilmingais įsipareigojimais, o taip pat sutinkamai su Jungtinių Tautų nuostatais ir visuotinai pripažinta apsisprendimo teise. **Todėl Estijos, Latvijos ir Lietuvos byla priklauso tarptautinių konferencijų ir Jungtinių Tautų darbotvarkei.**

Betarpiška laisvojo pasaulio politinė ir diplomatinė parama pavergtosioms Baltijos tautoms yra ypačiai skubi šiandieną dėl nesiliaujančio rusinimo bei sovietinimo. Baltijos kraštams yra paneigta net išviršinės apraiškos nepriklausomybės, o sovietų okupacinė valdžia skubina kolonizavimo vyksmą.

Komunistinės priespaudos dešimtmečiai Rytų ir Vidurio Europoje išugdė naują pavergtųjų tautų solidarumo dvasią. Estai, latviai ir lietuviai savo kovoje šiandien ne vieni. Jie turi Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos simpatijas, supratimą ir moralinę paramą. Pavergtųjų Europos tautų valios ir siekimų vienybė yra galinga jėga kelyje į laisvą Europą, apsijungusią savo natūraliose ribose — Europą, kuri neįsivaizduojama be laisvos Estijos, Latvijos ir Lietuvos.

ELTA

Daily News apie "kvailą Sovietų Rusijos nusikaltimą"

N. Y. Times, Herald Tribune reikšmingus pasisakymus dėl Baltijos valstybių užgrobimo papildo plačiausiai New Yorke skaitomas **Daily News** birželio 21 vedamuoju.

"Šį mėnesį prieš dvidešimt penkeris metus Sovietų Rusija įvykdė tarptautinį nusikaltimą — tiek kvailą, kiek tik galima įsivaizduoti. Nusikaltimas palietė Baltijos valstybes — Estiją, Latviją, Lietuvą".

Papasakojęs trijų Baltijos valstybių istoriją, Stalino susitarimą su Hitleriu, Stalino nepasitikėjimą Hitleriui ir Baltijos valstybių užgrobimą. Pažymėjęs, kad Baltijos gyventojai nekenčia primestojo režimo, laikraštis baigia:

"Tuo tarpu Sovietų Rusijos valdovai skambina visam pasauliui apie Jungtinių Valstybių "imperializmą" ir jų įvairiopą tiraniją bei neteisybes P. Vietname, Dominikonų Respublikoje bei kitur.

"Jeigu Jungtinės Valstybės būtų kaltos dėl imperializmo ir kolonializmo bent vieną šimtąją dalį tiek kaip Sovietų Rusija, tai visi amerikiečiai turėtų nulenkti galvas iš gėdos. Bet taip nėra, tai mes taip ir nedarom".

JAUNIEJI EUROPOJE VEIKIA

— Lietuvių jaunųjų krikščionių demokratų atstovai išnaudoja progas dalyvauti tarptautiniuose suvažiavimuose Europoje.

Birželio 10-18 vakarų Berlyne vyko antrasis pasaulinis jaunųjų krikščionių demokratų kongresas. Lietuviams jame atstovavo V. Bičiūnaitė iš Chicagos, šiuo metu studijuojanti Paryžiuje, M. Gailiušytė iš Clevelando, taip pat studijuojanti Paryžiuje, dr. J. Norkaitis iš Stuttgarto, vak. Vokietijos, ir A. Venskus iš Paryžiaus.

— Balandžio 24 A. Venskus dalyvavo tarptautinės jaunųjų krikščionių demokratų unijos vykdomojo komiteto posėdžiuose Briuselyje, Belgijoje.

— Gegužės 23-25 A. Venskus dalyvavo Europos jaunųjų krikščionių demokratų ir jaunųjų konservatorių darbo komiteto posėdžiuose Stockholme, Švedijoje. Čia svarstant Europos organizavimo problemas, A. Venskus priminė, jog kalbant apie Europos organizavimą reikia turėti prieš akis ir komunizmo pavergtas tautas, kurių neišlaisvinus ir neįjungus į Europos kūną Europos organizavimas būtų tik dalinis, ir jos vieningumą ardantis. **P.V.**

V. SIDZIKAUSKAS TARPTAUTINĖS ŽMOGAUS TEISIŲ LYGOS PRIĖMIME

Tarptautinė Žmogaus Teisių Lyga yra Jungtinių Tautų patarėjas ir tuo titulu yra pasiūliusi Jungtinių Tautų kolonializmui likviduoti komisijai pradėti Sovietų Sąjungos kolonializmo bylą. Birželio 16 lyga suruošė Jungtinių Tautų pilnaties pirmininkui, Filipinų, Ganos, Indijos, Liberijos ambasadoriams prie JT ir JT pasekretoriui priėmimą. Jame kaip lygos vadovybės vienas narių dalyvavo ir Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas ir turėjo progą priėmimo dalyvius supažindinti su Lietuvos padėtimi. Įdomus faktas, kad jie pasirodė gana gerai su Lietuvos byla susipažinę, neišskiriant nė pastarųjų New York Herald Tribune ir New York Times pasisakymų dėl Baltijos valstybių.

Prieš keletą dienų LLK pirmininkas Sidzikauskas buvo susitikęs su Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių Komisijos pirmininku Chilės ambasadoriumi prie JT ir jam taip pat išdėstė Baltijos valstybių bylą.

ELTA

PABALTIEČIŲ vainikas Nepriklausomybės salėje prie laisvės varpo Philadelphijoje minint Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos 25 metų sukaktį. Nuotr. V. Gruzdžio.

Spauda

Padėjo demaskuoti J. Paleckio kontrabandą

Laisvė birželio 18 paskelbė prezidento A. Smetonos 1940 birželio 15 dieną aktą, rašytą min. pirmininkui A. Merkiui. Akte rašome:

"Man sunegalavus, remdamasis Lietuvos konstitucija (71 str.), prašau Tamstą pavaduoti mane Respublikos prezidento pareigose". Maskvinis laikraštis taip pat paskelbė 1940 birželio 16 Lietuvos Aido pranešimą: "Vakar, birželio 15 d. Respublikos Prezidentas Antanas Smetona išvyko į užsienį. Jo išvykimą susidariusiomis aplinkybėmis Vyriausybė laiko atsistatydinimu iš respublikos Prezidento pareigų. Respublikos Prezidento pareigas, einant Lietuvos Konstitucijos 72 str., eina Ministerio Pirmininko pareigas einąs Antanas Merkys".

Trečias raštas A. Merkio jau J. Paleckiui birželio 17: "Pasirėmęs Lietuvos Konstitucijos 97 str., skiriu Tamstą Ministrų pirmininku ir pavedu Tamstai sudaryti Ministrų Tarybą".

Gerai, kad Laisvė pakartojo tuos dokumentus. Iš jų matyt aiškiai, kaip prezidentas Smetona skyrė min. pirmininką A. Merkį "pavaduoti" prezidento pareigose, o Merkio vyriausybė "pavadavimą" nutarė laikyti "atsistatydinimuu". Tai labai aiškus peržengimas savo teisių, padiktuotas A. Merkiui Maskvos patikėtinio Dekanozovo.

Šitokiu šuoliu per Lietuvoje veikusią konstituciją Dekanozovas kontrabandos keliu sudarė J. Peleckio vyriausybę, kai nepasisekė prikalbėti prezidento A. Smetonos, kad jis grįžtų į Kauną ir prezidento autoritetu teisėtu keliu įvestų J. Palecki į valdžią pro priešakines duris.

LOS ANGELES mieste prie rotušės birželio 13 demonstruoja pabaltiečiai. Nuotr. L. Kančausko.

KNYGOJE TAIP PARAŠYTA, O PAS MUS IŠEINA KITAIP

Ar Lietuvoje knyga teisingai vaizduoja kolchozo žmonių gyvenimą? Ar pakankamai vaizduoja? Jei ne — kur priežastis? Kokia priežastis buvo stalininiais laikais, kokia dabartiniais?

Toki klausimai paliesti Jono Avyžiaus, jauno, jau prasimušusio rašytojo, straipsny, vardu "Problemos, kurias reikia spręsti" (Literatūra ir menas, 1965 birželio 5). Straipsnis, šalia poleminio svarstymo, duoda ir apsčiai informacinės medžiagos apie rašytojo padėtį seniau, stalininiais laikais, ir dabartiniais, apie kaimo gyvenimo "problemas".

LIETUVOJE

Stalininiais laikais':

"...praėjo tie liūdnos atminties laikai, kai, nepaisant rašytojo individualybės bei profesinio pasiruošimo, buvome "orientuojami" į vieną magistralinę, o būtent į dienos temą, ir dabar jau galima pasakyti, kiek neatitaisomos žalos padarė literatūrai toks "vadovavimo" stilius...

"Man atrodo, viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl kolūkinis kaimas neužima literatūroje priderančios vietos, yra tam tikras minėtos temos susikompromitavimas. Asmenybės kultas ir jo pagimdytos įvairios kampanijos bei literatūrinės "teorijos" trukdė rašytojams objektyviai meniškai atvaizduoti gyvenimo tikrovę, buvo prirašyta nemaža anemiškų kūrinių, tačiau jokią gyvenimo sferą atspindinti literatūra nebuvo tokia skurdi (su mikroskopinėmis išimtimis), kaip literatūra, iš tikrovės lakavimo viršūnių apžvelgiant kolūkinį kaimą...

"Partijai pasmerkus asmenybės kultą, susidarė palankesnės sąlygos gimti naujiems kūriniams, teisingai atspindintiems mūsų gyvenimo tikrovę, tačiau reikia tam tikro laiko, kol bus sugrąžintas pasitikėjimas kolūkine tema, į kurią ne tik neskersakiuos skaitytojas, bet ir rašytojas nežiūrės "iš aukšto".

Dabartiniais laikais:

Dabartiniais laikais literatūrai apie kaimą gresianti kita liga — "vaikiška madingumo liga, kuri ypač pavojinga dar nesusiformavusiam rašytojui. O tokių tendencijų esama; apie tai kalba tam tikrose rašytojų sferose vyraujanti nuomonė, kad, girdi, atomo ir kibernetikos amžiuje menininkas turįs prabilti kažkokia ypatinga kalba, nes dabartinės meninės formos bei išraiškos priemonės, esą, pasenusios, nebeatitinkančios dinamiškai laiko dvasiai ir šių dienų herojui, kuris drauge su Gagarinu atsiplėšęs nuo žemės ir progresuojančiu greičiu lekiąs į žvaigždynus. Išmuši intelekto triumfo valanda; rašytojas turįs paklusti pašėlusiam epochos tempui, rašyti dinamiškai, glaustai, trumpus kūrinius, nes mūsų dienų žmogui nebesą laiko gaišti prie storų knygų..."

Taigi tokio galvojimo esama tarp rašytojų. J. Avyžius atmeta jį ir rodo, kad kaimo žmogus, kolchozininkas visai ne tuo gyvena. Kaimas "gyvena kasdieninėje kovoje dėl duonos... buitinės sąlygos čia ne tokios palankios kultūriniam žmogaus augimui, kaip pavyzdžiui, mieste. Kaimas šiandien lengviau dirba, geriau valgo, rengiasi, negu prieš kolektyvizaciją, tačiau ir daugiau girtauja. Tai didelė problema, kurios kol kas lyg ir stengiamasi nepastebėti".

Knyga sau — gyvenimas sau:

Vaizduodamas, kaip knyga nesutampa su kaimo gyvenimo tikrove, kaip gyvenimo tikrovė nesutampa su programomis, šūkiais, J. Avyžius pasakoja apie savo susitikimą. Prienų rajono "Dainavos" kolchozo su skaitytojais, kur buvo aptariamas jo romanas "Kaimas kryžkelėje":

"Apspito kolūkiečiai, įsikalbėjome. Vienas ir sako: —Knygoje, va, taip parašyta, o pas mus išeina kitaip. Laikraščiai vėl rašo: taip negalima, anaip negerai, kaimo žmogus turi teisę pats ūkiškus reikalus spręs-

(nukelta į 5 psl.)

JAU 22 METAI!
WEVD
LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VALANDA
1330 KIL. 97.9 MEG. (FM)
ŠEŠTADIENIAIS nuo 5 iki 6 V.R.P.
DIREKTORIUS JOKUBAS J.
STUKAS
1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205
Tel. (201) 289-6878

PADĖKITE PRANCIŠKONAMS PASTATYTI
LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ NEW YORKE
VIENUOLYNĄ - KOPLYČIĄ, SPAUSTUVĘ, PATALPAS LIETUVIŲ VISUOMENINIAM REIKALAM
Aukos siunčiamos adresu:
BUILDING FUND
FRANCISCAN MONASTERY
680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221
Aukojusieji 1000 dol. tampa garbės fundatoriais
500 — amžinais nariais
100 — fundatoriais
aukojusieji mažiau — rėmėjais.
Galima įrašyti ir mirusius (memorial). Aukotojų vardai bus įamžinti pastato garbingoje vietoje ir prisimenami vienuolių maldose bei mišiose.
Pažadu auką statybų fondui $.....
Siunčiu auką statybų fondui $.....
Įrašau mirusį .....
Siuntėjas .....
Adresas .....
.....
Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

Norite geros meniškos fotografijos —
PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

LITAS Investing Co. Inc.
kviečia
Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui
Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0...
Darbo valandos: šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val

FOTOGRAFAS
Romualdas Kisielius
Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.
Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

— HAVEN REALTY —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUŽINSKAS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUŽIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako

Karas, sukilimas, vyriausybė

Vis birželio įvykiai eina prieš akis.. Birželio 22 (1941) karo pradžia. Su ta pat diena aliarmuoti Lietuvių Aktyvistų Fronto daliniai sukilimui. Birželio 23 sukilėliai paskelbė laikinąją vyriausybę. Su lig tuo momentu sukilimas įsiliepsnojo ne tik Kaune bei Vilniuje, bet ir mažesniuose miestuose.

Šiam lietuvių tautos žingsniui vertinti tinka prisiminti kai kuriuos ano meto pareiškimus. Jie turi ypatingos prasmės girdint šiandien balsus to okupanto, prieš kurį anais metais buvo sukilta.

★

Pirmasis vertinimas priklausė Lietuvos priešininkui —kaip tik tam Molotovui, kuris pasirašė 1939 susitarimą su Ribbentropu, išsiderėdamas Lietuvą Kremliui.

"Kada Molotovas prabilo (birželio 23) iš Maskvos per radiją... jis nebesusivaldė, paskutiniais žodžiais išsikeikė ant mūsų tautos sukilėlių. Tuo jis per vieną iš galingiausių pasaulyje radijo stočių uždokumentavo visam laisvajam pasauliui, jog Lietuvoje įvyko gyventojų sukilimas prieš nepakenčiamą sovietinę santvarką... Tačiau už poros dienų susigriebė ir Maskva, susiprato, jog Molotovas padarė politinę kvailystę.. Todėl kitas Maskvos bolševikinės užsienių politikos galva — vicekomisaras Lozovskis — griebėsi Molotovo padarytąją klaidą atitaisyti. Sušaukęs užsienio spaudos atstovus, jis dėstė jiem, kad neva lietuviai sukilę ne prieš sovietinę santvarką, bet prieš jiems gresiantį pavojų iš nacių pusės. Esą paskelbimu Lietuvos nepriklausomybės ir sudarymu kitos vyriausybės jie tikisi nuo tokio pavojaus apsisaugoti... toks iš lietuvių pusės pasielgimas esąs naivus, nepagelbėsiąs jiems nuo nacių apsisaugoti, ir todėl sukilimas buvęs visai ne vietoje ir nereikalingas" (K. Škirpos, Lietuvos atstovo Berlyne ir laikinosios vyriausybės paskelbto pirmininko informacija).

★

Vertinimas Amerikoje, kur jaudino žinių nuotrupos ir gandai, vienas kitam prieštarauja apie sukilimą, vyriausybę, vokiečius, buvo paskelbtas raminantis pareiškimas:

"O betgi lietuvių ištvermė nepalaužta, ypač Lietuvos jaunimo dvasia: prie pirmos progos Lietuvos kariai, šauliai, ir moksleiviai sukilo prieš Sovietų tiraniją ir visam pasauliui parodė komunistų propagandos melagystę — būk Lietuva savo noru pasidavusi Sovietams, parodė ir tai, kaip buvo nepakenčiamas Lietuvos liaudžiai bolševizmas" (Povilas Žadeikis, Lietuvos ministeris Washingtone, Darbininkas 1941.VII.8).

★

Vertinimas Lietuvoje tų, kurie savo akim regėjo įvykius ir aukas; pastarųjų rankose vakar buvo ginklas, o šiandien jie buvo tylūs, išrikiuoti vienas šalia kito prie kapo duobės:

"Ne be pirmas kartas šioje vietoje prasiveria duobės, kad priimtų kūnus tų, kurių kraujas reikalingas palaistyti tautos laisvei.

Tačiau niekados toji duobė nebuvo tokia didelė kaip šiandien. Tai rodo, kiek Lietuvos žemė buvo ištroškusi laisvės. Tai rodo, kokia stipri tėvynės meilė yra išaugusi jos vaikų širdyse, kad ištisi jų būriai, šimtai ir tūkstančiai — savu noru ryžtasi mirti, kad svetimiems nevergautų" (J. Ambrazevičius Vyriausybės vardu 1941.VI. laidojant žuvusius dėl laisvės).

Prekybos tiltas su režimu nėra tiltas su pavergta tauta

Mūsų žmonės norėtų išgirsti spalvingesnį Amerikos balsą

Apklausinėjimai Atstovų Rūmuose (5)

WHALLEY (J. Irving Whalley, r. Pa.,). P. Sidzikauskai, jūs sakote, kad padėtis Estijoje ir Latvijoje, kurios daugiausia yra protestantinės, skiriasi nuo Lietuvos ir kad rusifikacija tenai nebuvo tokia šiurkšti. Ar rusai tas dvi religijas skirtingai traktavo?

SIDZIKAUSKAS. Taip. Aš turėjau mintyje carinės Rusijos valdymo laikotarpį. Tuo metu Lietuva, katalikiškas kraštas, buvo traktuojama kitaip nei Latvija ir Estija, kurios yra protestantiniai kraštai; jų baronų įtaka Peterburgo dvare juos saugojo. Dėl to juose skaldymas tuo metu ten nebuvo toks aštrus kaip Lietuvoje.

Dabartiniu metu daugiau ar mažiau tos pačios priemonės yra taikomos visuose trijuose Baltijos kraštuose.

WHALLEY. P. Taalman, jūs esate gimęs ir užaugęs Estijoje. Kaip manote — ar salygos ten blogėja ar taisosi?

TAALMAN. Salygos Estijoje blogėja. Bijau, kad šis procesas greitėja. Pavyzdžiui, rusų gyventojų skaičius nuolat didinamas, ir rusų propaganda laiko eigoje daro įtakos jaunimui. Tai reiškia, kad su laiku ši tauta atsidurs pavojuje kaip tauta.

HAMILTON (Lee H. Hamilton, d. Ind.). P. Sidzikauskai, paskutinėm savaitėm susilaukėm kai kurių Jungtinėse Valstybėse įžymių grupių, kurios pasisako už Rytų-Vakarų prekybinės politikos reviziją. Tarp jų yra Jungtinių Valstybių prekybos rūmai, o taip pat prezidento sudarytoji komisija, kuri savo raportą pateikė prieš savaitę! Ekonominės raidos komitetas taip pat. Visos šios grupės apskritai siūlė peržiūrėti Rytų-Vakarų prekybinę politiką su išvada, kad, gal būt, reikėtų didinti prekybą tarp šių kraštų. Kokia yra jūsų reakcija į tas rekomendacijas?

SIDZIKAUSKAS. Tuo atžvilgiu Baltijos valstybių padėtis yra skirtinga nuo kitų pavergtų kraštų, nes trys Baltijos valstybės Maskvos yra laikomos Rusijos dalim. Dėl to, Baltijos valstybėse nėra specialios ar ypatingos prekybinės ar ūkinės politikos. Su jom elgiamasi kaip su Sovietų Rusijos valstybės dalim.

Mano požiūriu, o taip pat ir mano kolegų požiūriu, tame raporte yra daug pozityvių ir sveikų elementų. Tačiau statyti tiltus prekybos ar panašiu keliu dabartinėm aplinkybėm reiškia statyti tiltus su komunistiniais režimais, bet ne su tautom. Yra klausimas, ar tautom bus naudos iš tų prekybinių santykių, ar tie santykiai tik stiprins Sovietų primestus režimus.

Mes nesame priešingi kultūriniam santykiam ar ūkiniam mainam, bet mes manome, kad prie jų turėtų būti prijungtos tam tikros sąlygos, kurios priverstų sovietinio kolonializmo viešpačius pagerbti bent esmines žmogaus teises ir pagrindines laisves, jų pačių prisiimtas. Kad būtų bent minimum padorumo derantis su kitu pasauliu ir elgiantis su mūsų žmonėm — taip, kad mūsų dabar pavergtos tautos turėtų apčiuopiamos naudos iš prekybos ir kultūrinių santykių išplėtimo.

HAMILTON. Jūsų pareiškime, 11 puslapy, yra vienas sakinys, dėl kurio norėčiau paklausti. Sakinys — "Vakaruose dabar daug kalbama apie komunizme vykstančią evoliuciją link žmoniškesnės bendruomenės". Ar jūs atmetate šią idėją?

WASHINGTONE birželio 13 vyko pabaltiečių demonstracijos automobiliais. Važiavo 104 automobiliai su įvairiais plakatais prieš Baltijos kraštų okupaciją. Nuotraukoje — latvaitė vaizduoja pavergtą tautą.

SIDZIKAUSKAS. Mano atmetimas yra šios prasmės: nėra jokios tikros komunizmo evoliucijos link žmoniškosios bendruomenės. Negali būti jo evoliucijos link kapitalistinės ar demokratinės bendruomenės. Jis prisiima kai kurių išorinių papuošalų; jis dairosi naujų akstinų, kurie paskatintų žmones daugiau gaminti, nes jų žemės ūkis ir jų ūkinė politika susilaukė nesėkmės.

Jie panaikino — ir tai yra tiesa — besaikį terorą, nes jis daugiau nebereikalingas. O Vakaruose tai priimta kaip komunistinio režimo laisva evoliucija link padorios, žmoniškesnės bendruomenės, nors, dėja, taip nėra. Atmainos Lenkijoje 1956 iš tikrųjų buvo Lenkijos gyventojų spaudimo padaras. Tam tikra prasme taip vyko ir Vengrijoje.

Daugely kitų pavergtų kraštų atmainos ateina ne iš apačios, ne iš gyventojų spaudimo, bet daugiau iš Sovietų vyriausybės politinio manevravimo, prisitaikymo, politinio tikslingumo, kai ji mato, kad turės naudos iš padidėjusių prekybinių ar ūkinių santykių. Dėl to esu linkęs tvirtinti, kad nėra tikro pagerėjimo ir tikros evoliucijos žmoniškesnės bendruomenės link, ypačiai, kaip minėjom, Baltijos valstybėse.

HAMILTON. Kiek efektyvus yra šiuose kraštuose Amerikos Balsas?

SIDZIKAUSKAS. Iš to, ką mum pranešė mūsų tautiečiai, kaip tik šiuo laiku atvykę iš mūsų kraštų, — o aš manau, tai tinka visiem trim Baltijos kraštam — mūsų žmonės ten pradžioje buvo sutikę (Amerikos Balsą) su entuziazmu... Dabar jie kažkaip nusivylę nes tai ką jie girdi, nėra tai ką jie norėtų girdėti. Jie girdi apie gyvenimo būdą čia Amerikoje. Jie žino, kad mes gyvename čia labai gerai. Bet jie norėtų žinoti, ką mes, jų tautiečiai, laisvame pasaulyje darome, kas daroma laisvųjų vyriausybių ar tautų pusėje jų dabartinei padėčiai palengvinti. Jie norėtų žinoti, kokios veiklos imasi jų tautiečiai čionai, kokios yra perspektyvos jų likimui pagerėti, kokia yra jų politinė ateitis. Deja, šito jie negirdi. Net toki žodžiai kaip "Išlaisvinimas" ar "politinė laisvė" yra išjungiami šio kanalo transliacijose. Mūsų žmonės savo gimtuose kraštuose norėtų išgirsti spalvingesnį Amerikos Balsą. Jis neteko daug ko, ko jis privalo, vardan tendencijos nesupykdyti Maskvos.

Toki yra jausmai ir tokia yra informacija, kurią aš turiu. Gal mano draugai gali pasakyti daugiau apie tai

(bus daugiau)

—**Vakarų Berlynas** birželio 17 pagerbė prieš 12 metų žuvusius rytų Vokietijos sukilime.

K. TAKUTIS

Liūdnos dienos Kaune

Kai buvome mokykloje nepriklausomos Lietuvos laikais, keistu jausmu palydėdavom senų žmonių pasakojimus apie caro laikus, spaudos draudimą. Tai buvo priespaudos metai ir mūsų nesiekė. Mes tikėjome, kad niekada Lietuva nežlugs, visada bus ji laisva ir graži. Net negalėjome suprasti, kaip tauta gali būti pavergta. Bet— štai teko mum patiem pergyventi. Buvome tada studentai Kaune, pačiuose gražiausiuose savo metuose, ir savo akim regėjom svetimos kariuomenės antplūdį, laisvos Lietuvos žlugimą.

Kai Vilnius buvo grąžintas, krašte buvo įvestos rusų kariuomenės įgulos. Pradžioje buvo nejauku, bet paskui apsipratom — niekur nematėm rusų ir juos užmiršom. Tą žiemą saulėtą vidurdienį, ėjau pro Karmelitus, pro Pieno Centro sandėlius, ir išvydau, ko savo akim netikėjau — rusų kareivį, apsivilkusį pilka miline, ant galvos turėjo smailiai užsibaigiančią kepuraitę.

Raudonarmietis! Taip ir užgniaužė kvapą. Ir ko jis stovi, ko jo negriebia policija!

Prisimniau įgulas. Dar kartą pažiūrėjau į raudonarmietį ir nuliūdau. Svetimas, svetimas mūsų žemėje. Ir kaip jis nesikiš į mūsų reikalus.

Paskui atėjo pavasaris. Kartą linguoju Laisvės Alėja ir užėjau kažkokiu reikalu į Katalikų Veikimo Centrą.

Ten man davė pasiskaityti slaptą biuletenį, kuriame buvo aprašoma, kaip rusai veža žmones iš tos Vilniaus krašto srities, kurią sau pasilaikė. Jei būčiau tokį lapelį radęs kitur, būčiau netikėjęs. Dabar —kaip netikėsi ir kaip nenuliūsi.

—o—

Pavasaris ritosi greitai. Nemuno šlatuose buvo labai gražu. Mes ėjom, iškylavom, dainavom. Niekuo nesirūpinom. Svarbu išlaikyti egzaminus, o kita savaime tvarkysis.

Prasidėjus birželiui mane ir draugą pasigavo tokia studenčių draugija, ne eilinė, bet iš pačių viršūnių. Ten buvo ir bene dviejų ministerių dukros. Kvietė atsilankyti tada ir tada. Būtinai atsilankyti.

Truputį nejauku eiti į tokius kilnius namus, bet — na pažiūrėsime. Taip kviečia. Sutikome abu. Laukėm nekantriai, nes niekada nebuvome buvę panašioje draugijoje.

Bet tuo pačiu metu viskas susimaišė. Atsitiko baisūs įvykiai Vilniuje, paskui mūsų ministeriai ir vadai skrido į Maskvą.

Mergaitės mus pasigavo koridoriuje ir trumpai — viską atidėdam geresniam laikui. Geresniam, o kada tai bus?!

Pasidarė taip nejauku ir negera, kad negalėjai būti namuose, savo mažam kambaryje. Buvo baisi vienatvė. Imsi taip ir liksi vienui vienas, nežinosi, kas dedasi. Skubi į universitetą, ten nerimauji. Nejaugi, nejaugi?

Taip! Taip! Jie perėjo sieną. Įgulos žygiuoja į miestą.

Pasidarė dar baisiau. Negali niekur nurimti. Su draugais išėjome į Žaliąjį kalną, į zoologijos sodą. Mažas tai buvo sodelis, bet vis šis tas. Gali pabėgti ir nieko nematyti.

Eidamas vis galvoji, laukti stebuklo: gal dar neateis, gal tik taip paskelbė. Juk sutartys, juk yra kitos valstybės pasaulyje, yra tvarka. Pagaliau, kodėl niekas nekariauja. Juk turime savo kariuomenę.

Kai taip nerimo jaunos galvos, staiga suūžė. Sunkiai, dusliai. Sudrebėjo oras. Apsižvalgėme, ir pamatėme atskrendantį didelį sovietinį transporto lėktuvą. Jis lėkė tiesiai į aerodromą ir leidos. Paskui sekė kitas, antras trečias.

Niekas ten nešaudė. Jie leidos ir leidos.

Mes sustojome vienoje vietoje ir lūkuriavom. Paskui grįžome į miestą. Skirstėmės.

Nepamenu, gal tai buvo tą pačią dieną ar kitą. Mieste jau buvo daug ir daug sumišimo. Prezidentas jau buvo pabėgęs, jau buvo išlindę visokios padugnės iš tamsių kampų ir skardžiai rėkavo, dainavo "katiuša".

Pasitaikiau tuo metu Laisvės Alėjoje ir išvydau:

Tuo metu paleido kai kuriuos kalinius iš kalėjimo, paleido komunistėlius. Ir štai iš kažkur atsirado Liudas Gira, tas poetas, su barzdele. O koks jis pilnas entuziazmo, su raudonu kaklaraiščiu. Skubėjo jis prie tų kalinių, prie tų nelietuviškų veidų, apkabino juos ir bučiavo.

Žinia, reikia džiaugtis, kad kalinys išeina į laisvę. Bet jei jis yra tavo priešas ir tavo pavergėjas, kaip tada. Jiems Lietuva nerūpėjo. Ją tik išnaudojo ir skriaudė, niekino. Dabar, išėję į laisvę, jie atsisės aukštai aukštai ir savo jausmam ir valiai duos didžią valią...

Jų visi vengė, šalinosi, o Liudas Gira štai bučiuoja.

Žinojau, kas tasai Liudas Gira. Rašė visokias misterijas, buvo pavasarininkų veikėjas, buvo uolus šaulys, net su šaulio uniforma mačiau jo nuotrauką, buvo tautininkas, prisiderinęs prie režimo, rašė poemą Musolinio garbei, ir štai — bučiuoja tuos, kurie atėjo ir viską sunaikins.

Tada jau supratau, kad laisvė prarasta, kad nebėra jau nepriklausomos Lietuvos, tos Lietuvėlės, kurią radau Maironio poezijoje, kurią mus mokė mylėti jaunieji mokytojai.

Retas neverkė anose liūdnose dienose Kaune. Pakvaišėlių ir bepročių juokai. Tokie kaip Gira, ten šokinėja ir krato barzdeles. Juokiasi, kad laidojam laisvę. Ir kaip neverksi. Kaip?

Užėjau į vieną įstaigą. Buvo pažįstamas referentas. Jis dar trina rankas. Vyriausybė lietuviška. Bus gerai. Kaip nors, kaip nors išsilaikysime. Jis buvo žmogus vyresnis ir gudresnis, bet nesuprato, kas dėjosi galvėse ir ministerijose. Man gi atrodė, kad yra baisiau, nei mes nujaučiame. Yra okupantas pas mus, paviliojes dalį žmonių. Mūsų rankomis jis mus smaugs.

Išėjau. Nebėra ko veikti mieste, nes čia labai liūdna. Geriau važiuoti į namus, į paprastus laukus. Gal ten negirdėsiu tų svetimųjų klyksmo, nematysiu tokių, kaip Liudas Gira.

Liūdna buvo išeiti iš universiteto. Nereikėjo nei didelės galvos, nei išminties, galėjai suprasti, kad čia tuoj bus viskas sujaukta ir aukštyn kojom apversta. Bus mokslo vardu niekinama Lietuvos laisvė.

Pats Kaunas jau buvo nebe tas, be įprasto linksmumo. Visi rūpinosi, kas gi bus. Iš daugelio įstaigų rūko dūmai, —degino visokius dokumentus, sąrašus. Ir gerai, kad degino. Tegu tiem atėjūnam lieka tik pelenai.

Užklydau pas draugus į ateitininkų rūmus. Kažkoks žmogelis susirūpinęs šalpos fondo kartoteka. Toks pinigas surašytas. Išmesi, sudeginsi, paskui nebeatsiminsi, kas skolingas.

— Netokie turtai žūsta, negailėk tų grašių. Padėjau nešti į virtuvės krosnį visokius popierius, sąrašus. Ugnis naikino ir šlavė, nepalikdama nieko.

Traukinių stotis nervingai judėjo. Keleivių buvo tiek daug, kad nespėjo traukiniai visų paimti. Šiaip taip patekau į karidorių. Ten atsirado pažįstama studentė iš Palangos. Atostogų kartais važiuojame tuo pačiu traukiniu. Ji studijuoja kitam fakultete, ir mes niekada nesusitinkame. Dabar traukinyje susitikome lyg geri pažįstami, lyg draugai. Tuoj vienas kitu pasitikėjome ir sustojome prie langa pasikalbėti, kad kiti negirdėtų.

Taigi, va, okupacija. Bijausi kalbėtis viešai, nes gal kas išgirs ir įskųs, gal traukiniui dar nesustojus areštuos.

Laukuose buvo daug saulės ir daug žalumo, bet mes tuo nesidžiaugėme. Apkalbėjom visa ir visa supratome.

Nelinksmas buvo grįžimas į namus. Šiaip griždavai namų išsiilgęs, veždamas dovanas. Namiškiai gulte apguldavo, klausinėdavo visa. Dabar mama tik pasakė: ačiū Dievui, kad tu gyvas grįžai.

Ir čia į tuos paprastus namus jau buvo atėjusi baimė ir rūpestis, kas bus. Sekmadieniais iš kažkur atvykdavo raudonarmiečių sunkvežimis su armonikom, dainom,, koncertavo miesto aikštelėje. Pagaliau ir į mūsų miestelį atsikėlė raudonosios armijos koks batalijonas. Menkas tas mūsų miestelis, bet ir čia užmetė raudonieji savo geležinę ranką.

Kiečiausios rankos

Darbas visada spaudžia kiečiau, kaip žodis, todėl darbštieji vengia kalbėti. Jiems nėra kada atsistoti prieš žmones ir dėstyti samprotavimus, jiems gaila savo ir kitų laiko. Dažnai ateina žinia apie džiuginantį reiškinį, bet jo autorius lieka nežinomas. Dažnai nusistebime įvykio sekme, bet nejaučiame, kiek už įvykio slepiasi triūso, kiek žmonių ir kokie žmonės auką sudėjo.

Darbštieji mėgsta, kai apie juos tylima, bet jų ištvermę pažinti mums patiems reikia. Atkaklumas moko atkaklumo. Pareigingumas skatina pareigingumą.

Retas nežino, kad liepos mėn. 3 ir 4 dienomis Toronte vyksta ateitininkų kongresas.

Jam daug dėmesio skiriama todėl, kad ateitininkija savyje kaupia jėgą ir išmintį, atsparumą ir pakantrumą.

Šiandieninė ateitininkų padėtis tremtyje ne savaime atsiradusi. Ji išauginta, ji priželdyta iš Lietuvos atsigabenta energija, kantrybe, patirtimi ir tvirta mintim.

Ėjo metai, klojosi darbai, o darbams reikėjo talkos. Daugelis gelbėjo, bet ne visi vienodai atspariai. Kiečiausiomis gal būt, liko **kun. Viktoro Dabušio** rankos.

Vokietijos stovykloms tuštėjant, tvirčiausiai ateitininkai sėdo Clevelande. Iš ten pradžioje ėjo mintis ir veikla. Tačiau minčiai ir veiklai skatinti reikėjo administracinės galios. Ji susikaupė New Yorke, daugiausia kun. V. Dabušio prieglobsty. Per septynioliką metų ateitininkų vyresnieji veidai praretėjo, pribrendo nauji, o be kun. Dabušio rūpesčių ir šiandien neišsiverčiama.

Prisimename daug ryžtingų kunigų, Nepriklausomybės metais nepalankiose sąlygose atspariai dirbusių su ateitininkais moksleiviais. Jų keletas yra ir šiame krašte, tačiau dabar lygaus ryžto jau neparodo. Ką gi, laikas plėšia žmogaus jėgas, o ir jautimas, kad pareiga su saiku atiduota, poilsio netrukdo. Tačiau kun. Dabušis nesekė, kada be šąžinės graužimo jam galima pasitraukti. Todėl ir šiandien rankos darbų pilnos. Dėl to ir dabar pečiai neatsitiesia.

Reta anksčiau ateitininkų moksleivių ir studentų stovykla atsirado be jo rūpesčio. Organizavo jis, kalbino, bėgiojo ir važinėjo. Sodinosi automobilin paauglius ir gabeno tolimesnius atstumus. Ragino tėvus, guodė motinas. O kai naujas "Ateities" numeris iš spaustuvės atsirisdavo, jo vargu būdavo išsiuntinėtas. Bet dar didesnis vargas — prenumeratas išprašyti. Ir čia jam reikėjo sukčio, gražiu žodžiu šnekant, pykčio veide neparodant. Ateitis ėjo ir eina. Ateitininkų Federacijos Valdybos laiškai vienetus pasiekė ir pasiekia, nes ir juos kun. Dabušis svietan siunčia.

Tremties ateitininkija statėsi šio asmens mažai kam žinomu pačiu sunkiausiu darbu. Didelės kun. Dabušio pastangos ir auka veltui nedingo. Tačiau šis darbas, bėgant metams, ateitininkijos istorijoje turėtų būti atžymėtas.

Kun. Viktoras Dabušis gimė 1910 m. Raseinių apskrityje, Graužų kaime. 1935 m. baigęs teologijos-filosofijos fakultetą ir įšventintas kunigu, vikaravo Pagiriuose, Šiauliuose, kol 1938m. buvo perkeltas į Katalikų Veikimo Centrą reikalų vedėju. 1940 m. grįžo atgal į Pagirius klebonauti. Tremtyje, Vokietijoje, nuo 1946 m. iki 1951 m. buvo tautinio delegato įgaliotiniu anglų zonai. Atvykęs į JAV dirbo Darbininko redakcijoje. 1953 m. perėmė Ateitininkų Federacijos vyriausios valdybos generalinio sekretoriaus pareigas.

Šįmet sueina 30 metų, kai kun. V. Dabušis yra Dievo tarnyboje. Linkime jam daug sveikatos ir niekados neprarast energijos.

Asta.

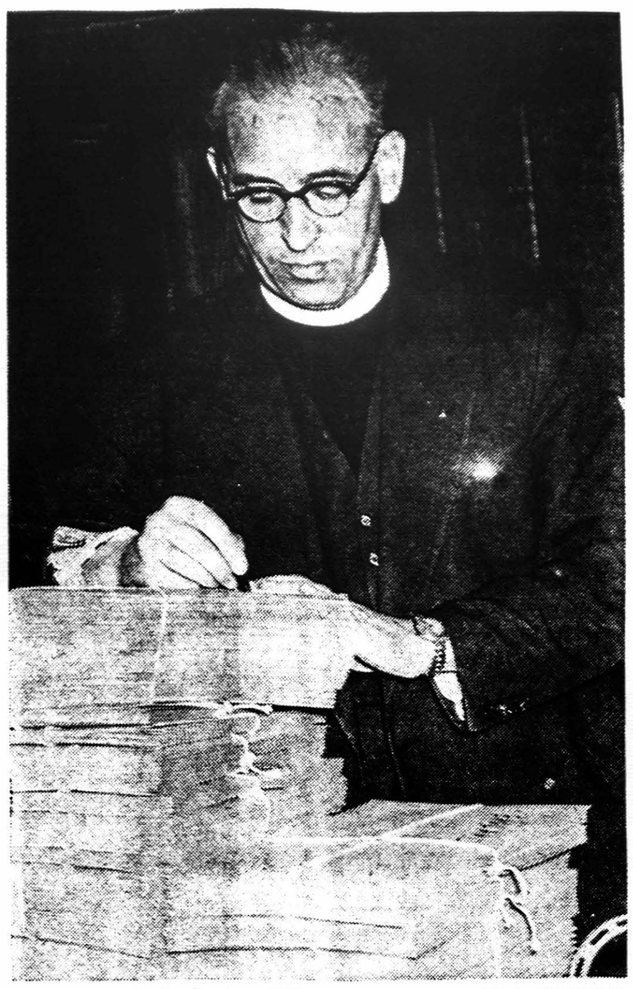

KUN. V. DABUŠIS prie ekspedicijos darbų. Nuotr. V. Maželio

TAUTOTYRA ŠIŲ DIENŲ LIETUVOJE

Putnam, Conn. Gegužės 15 vienuolyne vykusios N. Anglijos ateitininkų šventės metu įvyko ir Katalikų Mokslo Akademijos N. Anglijos židinio posėdis. Po ateitininkų iškilmingo posėdžio Akademijos nariai ir svečiai susirinko į ALKo muziejaus salę. Posėdį atidarė židinio pirm. prof. dr. J. Navickas. Maldą atkalbėjo prel. P. Juras.

Antanas Mažiulis skaitė paskaitą "Tautotyra šių dienų Lietuvoje". Prelegentas ilgoje ir turiningoje paskaitoje nušvietė esamą tautotyros padėtį okupuotoje Lietuvoje. Pirmieji lietuvių tautos tyrinėtojai buvo prof. Volteris ir dr. J. Basanavičius. Lietuvos nepriklausomybės laikais tautotyros srityje buvo gerokai pažengta: parengta visa eilė specialistų, pradėtas leisti specialus žurnalas "Gimtasis Kraštas", išleista sodžiaus meno aštuoni tomai, atspausdinta visa eilė etnografiniais klausimais straipsnių įvairiuose žurnaluose.

Bolševikų okupacijos laikais iki 1955 metų Lietuvoje nepasirodė nė vienas etnografiniu klausimu straipsnis. Tik tų metų pabaigoje, išleista apie tautiškus rūbus, kuri buvo reikalinga tautiškiems šokiams. Vėliau, kiek atleidus komunizmo veržtus, pradėta leisti vieną kitą studiją tautotyros reikalu. Visą išleistą medžiagą iki 1964 m. tesudarytų vos vieną penkioliktinę nepriklausomybės laikais išleistų studijų. Be to, leidžiamoji medžiaga yra nuspalvinta marksizmu ir rusicizmu.

Dabartiniai Maskvos diktatoriams tarnaują etnografai kreipia dėmesio tik į dvi tautotyros sritis: socialinius tautos santykius ir buitinius klausimus. Visai išjungta sritis, kaip tikėjimo dalykai, papročiai ir t. t. Nagrinėjama tik paskutinio šimtmečio medžiaga, o į senesnę praeitį privilegiją turi tik rusai.

Daug dėmesio kreipiama į žemdirbystę, tuo klausimu parašyta Dundulienės studija. Renkamasis ūkis, kaip riešutavimas, uogavimas, krembliavimas, neliečiamas, nes nesutaria kai kur su marksizmo mokslu. Daugiausia darbų susilaukė statyba — namotyra. Inž. Čerbulėnas yra daug rašęs. Jis smarkiai kritikuoja, kad krašto kultūrinei pažangai įtakos turi krašto diduomenė — kunigaikščių pilys ir dvarai, girdi tokia nuomonė esanti nemoksliška ir nemarksistiška.

Okupuotos Lietuvos tyrinėtojai kartais naudojasi laisvėje gyvenančių dr. Balio, dr. Puzino, Mažiulio ir kitų studijomis ar net jų ištisas mintis nurašo, bet jų vardų nemini. Taip pat vengia naudotis vokiečių mokslininkų studijomis. Įvairioms tautos apraiškoms ieško vietinės kilmės, vengia liečiamųjų ty. atneštinių iš kitų kraštų, ar gimininigų su kitais kraštais. Ypatingai vengiama liečiamųjų su Vakarų Europa ir skandinavais. Daugiau stengiamasi rasti giminingumo su slavais. Pav. lietuvių riešutų valgymą lygina su rusų saulėgrąžų lukštenimu.

Didelė komunistų patikėtinė Vyšniauskaitė dabar kuria kolūkių naujus papročius, vietoje buvusių krikštynų, vestuvių, laidotuvių ir kt. Visai nekalba apie bažnyčių varpinių, kryžių, koplytėlių statybą. Vengia kalbėti net ir apie žardus ir tvoras, kurios veda į Skandinaviją. Kalbėdami apie valgius, nieko neužsimena apie švenčių ypatingus valgius.

Pastaruoju metu pastebima, kad lietuvių tautotyros klausimais pradedama daugiau rašyti rusų k. negu lietuviškai.

Tai tokia okupuotoje Lietuvoje mokslo laisvė.

Po paskaitos buvo keletas paklausimų, į kuriuos prelegentas atsakė. Pageidauta paskaitą atspausdinti lietuvių periodikoje ir sutrumpintai anglų k.

Pirmininkas perskaitė atsiųstą vysk. Pr. Brazio sveikinimą ir padėkojo tėvui dr. Jurgėlaičiui už Akademijos įstatų išvertimą į anglų k.

Posėdis baigtas malda, kurią atkalbėjo kun. V. Martinkus.P.

Dr. Ostrauskas—inžinierius-teisininkas

Chicago praturtėjo nauju lietuviu advokatu. Tai Algirdas R. Ostrauskas, prieš porą savaičių Illinois valstybės sostinėje, — Springfielde, oficialiai prisaikdintas ir gavęs teisę verstis advokatūra. Jaunasis advokatas šių metų vasario mėnesį baigė De Paul universitetą Chicagoje, gaudamas teisių daktaro laispnį. Teisę dr. Ostrauskas studijavo vakarais nuo 1961m. Prieš tai, 1955 metais, buvo baigęs inžineriją University of Maryland mechanikos inžinieriaus laipsniu. Studijuodamas Marylando universitete, gyveno Baltimorėje. Vėliau kaip inžinierius dirbo Chicagoje, daugiausia Western Electric firmoje.

DR. A. OSTRAUSKAS

Teisės studijų metu gavo specialius American Jurisprudence atžymėjimus teisinių tyrinėjimu ir testamentarinėje srityje. Priklausė teisinei Phi Alpha Delta korporacijai.

Būdamas inžinierius ir teisininkas, dr. Ostrauskas šias sritis sujungė ir praktikoje. Jau prieš baigdamas teisės studijas, pradėjo dirbti didelėje advokatų firmoje Chicagoje: Hofgren, Wagner, Allen, Stellman and McCord. Ši firma specializuojasi patentų, trademarks, copyrights srityse, kurios, ypač patentų teisė, reikalauja, kad advokatai būtų baigę ir technikos mokslus. Šioje firmoje naujasis advokatas pasilieka dirbti ir toliau kaip pilnateisis firmos narys. Atliekamu laiku versis ir privačia teisės praktika. Malonu pabrėžti, kad dr. Ostrauskas sutiko būti teisiniu patarėju ir Chicagoje savo skyrių atidariusiai lietuviškai bendrovei Litas Investing Co.

Nesvetimas jam ir lietuviškas visuomeninis veikimas. Priklauso ateitininkų Kęstučio korporacijai, kurį laiką buvo Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos CV vicepirmininku. Yra vedęs Reginą Pemkutę ir augina dvi dukreles — Almą ir Ritą. Advokatui dr. A. Ostrauskui linkime geriausio pasisekimo.

jb

NORWOOD, MASS.

Norwodiečiai pagerbė savo dvasios vadą

Buvo graži birželio 6-tos sekmadienio popietė. Norwoodiečiai skubėjo ne į darbą ar kur į pajūrį, bet į bažnytėlę. Visi gi žinojo, kad prappijos klebonas tą dieną švenčia savo ganytojiško darbo sidabrinį jubiliejų. Taip ir prisirinko žmonių pilna bažnyčia, o seselių pilnas autobusas net iš Pensylvanijos atvažiavo.

Jubiliatas klebonas kun. Alberta Abračinskas aukojo iškilmingas padėkos mišias ir pasakė pamokslą. Pamaldų metu, prie altoriaus vežimėlyje sėdėjo jubiliato motina. Nedaug motinų sulaukia tokios laimės, kad galėtų dalyvauti savo sūnaus kunigystės sidabrinio jubiliejaus iškilmigose pamaldose.

Po pamaldų 6 v.v. visi susirinko į Kolumbo vyčių salę. Sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, invokaciją atkalbėjo vietos vikaras kun. A. Janušionis, o programai pravesti pakvietė kun. S. Saulėną.

Po vakarienės programos vedėjas pristatė jubiliato gimines: motiną, brolius ir seseris su šeimomis bei tolimesnius giminaičius. Tuo pačiu publikai pristatė atvykusius svečius kunigus ir Norwoodo miesto atstovus H. Butters ir A. Abdallah. Taip pat buvo perskaitytas nuoširdus miesto mero W. Blasenak sveikinimo laiškas.

Pagrindinę kalbą pasakė klebonas kun. A. Baltrašiūnas. Žodį tiap pat tarė šv. Kotrynos parapijos klebonas Rt. Rev. Msgr. Robert Sennott.

Miesto atstovas H. Butters kalboje apibūdino veik visus buvusius lietuvių parapijos klebonus, o jubiliatą išryškino kaip patrauklų — nusižeminusį dvasininką.

Be to dar žodžiu sveikino ir dovanas įteikė šių organizacijų atstovai: R.K. Federacijos — V. Kudirka, Šv. Vardo draugijos — J. Kalis, sodaliečių — A. Stonis, L. Vyčių — J. Dabrowney. Taip pat dar gauta daug sveikinimų raštu.

Be suminėtų dvasiškių į pagerbimą atsilankė dar šie kunigai: prel. P. Juras, kleb. kunigas. F. Norbutas, šv. Petro (lenkų) parapijos klebonas kun. F. Mishkin, kleb. kun. J. Žiuromskis, kun. J. Švagždys, kun. A. Kontautas, kun. A. Janiūnas, kun. J. Svirskas, kun. P. Šakalys, kun. A. Klimas, kun. J. Klimas ir kun. A. Vembrė.

Meninės programos dalyje jaunos mergaitės, paruoštos vietos seselių, sveikino, padainavo ir eiliuotai išsakė jubiliato biografiją (This is Your Life).

Parapijos moterų choras, paruoštas muz. V. Kamantausko, padainavo tris dainas, o solo partiją atliko H. Novick.

Seselių paruoštoms mergaitėms ir moterų chorui akomponavo vargonininkas muz. V. Kamantauskas.

Jubiliatas savo kalboje išreiškė visiems nuoširdžią padėką, kartu pasidžiaugdamas savo artimųjų atsilankymu ir tokiu gausiu parapiečių dalyvavimu. Su pagarba ir dėkingumu prisiminė savo mirusį tėvelį, kuris nebesulaukė tos džiaugsmingos dienos. Baigdamas pabrėžė, kad šiuo pagerbimu parodoma pagarba ne asmeniniu, bet Kristaus tikėjimo — evengelijos vykdytojui kunigui!

Programos vedėjas kun. S. S. Saulėnas pagerbimą paįvairino prasmingais patriotiniais išsireiškimais, o tarpais įpindamas gražaus humoro. Pagerbimą užbaigė prel. Juras sukalbėdamas maldą.

Petras Jaras.

NORWOODO šv. Jurgio parapijos klebono pagerbimas. Iš k. į d. prel. P. Juras, R. Sennott, jubiliatas kun. A. Abračinskas, kun. A. Baltrašiūnas. Stovi: kun. S. Saulėnas, kun. J. Švagždys, kun. F. Mishkin, kun. F. Norbutas, kun. J. Žiuromskis.

Atvirybė laikui, ištikimybė idealui

Ateitininkija, išaugusi kovos, darbo ir kūrybos nuotaikose, savon istorijon kaupusi patirtį ir užsigrūdinimą, liepos 3 ir 4 dienomis renkasi Toronte, Kanadoje, Septintajam Kongresui, kurio šūkis yra "Atvirybė laikui, ištikimybė idealui". Kongresui linkima, kad ateitininkai, sąžiningai dirbdami krikščioniškosios šviesos dirvose, neprarastų savų pažangos ir atsparumo žymių.

Kongresas atidaromas šeštadienį, liepos mėn. 3 d., 9 val. ryte, Prisikėlimo parapijos salėje, 1021 College St.

PAGERBTI ŽUVĘ UŽ LAISVĘ

Newark, N.J. — LB Newarko apylinkė birželio 6 d. surengė 25 metų laisvės kovų sukakties minėjimą, kuris pradėtas pamaldomis už žuvusiuosius dėl Lietuvos laisvės Švč. Trejybės bažnyčioje. Mišias aukojo ir pritaikintą tai dienai pamokslą pasakė kun. Petras Totoraitis. Žuvusiems pagerbti prie lietuviško kryžiaus buvo padėtas vainikas.

Po pamaldų parapijos salėje vyko minėjimas, kurį pravedė apylinkės pirmininkas Vladas Dilis. Jautriu žodžiu susirinkusius sveikino iš Švedijos atvykęs dr. K. Čeginskas. Kalbėjęs prof. Jokūbas Stukas pažymėjo, kad ką mes čia darome, tai bus tik maža dalelė to, ką jie tėvynėje padarė, kovodami ir žūdami už laisvę. Pagrindinį žodį turėjo generalinis konsulas Vytautas Stašinskas. Paskaitininkas peržvelgė visą okupacijos ir rezistencijos istoriją ir pabrėžė, kad mūsų tikslas ne tik didvyrius minėti, bet ir nuolatos pasauliui priminti tą didelę tragediją, kuri ištiko mūsų tautą.

Paskaitoms pasibaigus, buvo pietūs, kurių metu atlikta meninė programa. Viktoras Jokubaitis deklamavo poetės Kotrynos Grigaitytės-Graudienės minėjimui sukurtą eilėraštį, o jo trys sūnūs, šeštadieninės mokyklos mokiniai, deklamavo, sudainavo kelias dainas.

Minėjimas labai gerai pavyko: atsilankė apie 150 žmonių, ir apylinkės iždas praturtėjo geru šimtu dolerių. O svarbiausia — nulenkta galva prieš tą tylųjį didvyrį — beviltiškoj kovoj kritusį partizaną. Jei šis minėjimas toks sėkmingas, tai dėka darbštaus apylinkės iždininko Vinco Tiknio, kuris pačią minėjimo mintį kėlė, veik vienas visa dirbo. Daugiau tokių darbininkų!

L. V.

Iš Lietuvos vyčių veiklos

Bayonne, N.J. 8 Lietuvos vyčių New Yorko ir New Jersey apskrities susirinkimas įvyko birželio 6 lietuvių piliečių klubo patalpose. Po maldos ir pereito susirinkimo protokolo skaitymo buvo išklausyti valdybos ir komiteto narių pranešimai.

Antanas Mažeika pranešė, jog lietuvių žygyje į Washingtoną gegužės 15 vyčiai taip pat aktyviai dalyvavo. Birželio 25 Apreiškimo parapijos salėje šaukiamas susirinkimas nusmaigstyti gaires tolimesnei— "Freedom for Lithuania" komiteto veiklai. Lietuvos vyčius šiame susirinkime atstovaus pirmininkas Aleksandras Wesey ir Larry Janonis.

Į visuotiną Lietuvos vyčių suvažiavimą, įvykstantį rugpiūčio 5-8 Los Angeles mieste, atstovais išrinkti pirmininkas A. Wesey ir Frank Vaškas.

Trečias vyčių laipsnis suteiktas Eleonorai A. Sakevich. Egzaminų komisiją sudarė Joseph Boyley ir Josephine Zukas.

Kitas susirinkimas pramatomas rugsėjo mėnesį Kearny, New Jersey.

Po susirinkimo visi rinkosi į Šv. Mykolo parapijos gegužinių vietą, kur įvyko metinė apskrities gegužinė-piknikas.

Valdyba dėkoja visiems dalyviams, aukotojams už dovanas ir visiem prisidėjusiem prie šios gegužinės pasisekimo.

F.V.

Lawrence, Mass.

Šv. Pranciškaus parapijos mokykla birželio 11 išleido antrą baigusiųjų laidą. Šiemet mokyklą baigė 18: 10 berniukų ir 8 mergaitės.

Mokyklos baigimo proga 7v. v. prel. P. Juras atlaikė mišias, giedant mokinių chorui. Po mišių prelatas išdalijo mokyklą baigusiems diplomus ir geriausiems mokiniams pagyrimus bei dovanas.

Aukščiausią pagyrimą ir medalį gavo Arnold Hyatt už gabumą ir stropumą. Antro laipsnio pagyrimas teko Mary Ann Richrad. Dr. McKinnio dovaną teko Alan Bielevičiui, prel. P. Juro dovana — Joseph Daher, o P. Arlausko dovaną 100 dol. mokslui tęsti miesto švietimo komisija paskyrė Paul Lambert.

Birželio 14 baigusiem mokyklą ir mokiniam choristam, viso 80 asmenų, buvo suruošta ekskursija autobusais į Canobie Lake vasarvietę.

Aukštesniąsias mokyklas baigė šie šv. Pranciškaus parapijiečių vaikai: Bernardas Antanavičius, Marilyn Billa (Bylaitė), Ronald Bush, Ann Furdeck, Jonas Furdeck, Nancy Hobitz, Jonas Turonis ir Diana Zembreski.

Birželio 13, minint 25 metus nuo bolševikų įsiveržimo Lietuvon, už kenčiančią tėvynę ir tautiečius atlaikytos specialios mišios, o po pietų 3 val. pamaldos.

Kazimieras Jozokas, laidotuvių biuro direktoriaus Albino Jozoko tėvas, palaidotas su iškilmingomis mišiomis birželio 9 d.

— **Lietuvių Fondo** metinis suvažiavimas, įvykęs birželio 12 Chicagoje, pririnko Tarybon sekančius 5 narius: dr. V. Šimaitį, dr. Rauskiną, pulk. A. Rėklaitį, dr. J. Valaitį ir dr. Lenkauską. Revizijos komisijon: dr. J. Meškauską, dr. V. Taurą ir J. Bagdonavičių.

ŠV. ANTANO GIMNAZIJOS MOKSLO METŲ PABAIGA

Šv. Antano gimnazijos mokslo metų pabaigos iškilmė buvo graži ir įspūdinga. Joje dalyvavo vysk. Pranas Brazys, M.I.C. ir apie 300 svečių. Tarp jų mokinių tėvai, gimnazijos geradariai, aplinkinių lietuviškų vietovių atstovai. Iškilmę žymiai pagausino T. Petro Baniūno suorganizuota New Yorko lietuvių ekskursija, atkeliavusi čia autobusu.

Mokslo metų pabaigtuvės ir baigusių gimnaziją mokinių—abiturientų išleistuvės įvyko birželio 12 d. Šiemet gimnaziją baigė 11 mokinių. Dauguma jų čia mokėsi visus ketverius metus. Jie šv. Antano gimnazijoj išėjo ne tik bendrą kursą, bet įsigijo žinių iš lietuvių kalbos, literatūros, istorijos. Jie buvo lenkiami galvoti ir gyventi lietuviškai.

Iškilmė prasidėjo mišiomis, kurias laikė vysk. P. Brazys, asistuojamas kunigų. Jis pasakė ir jautrų pamokslą, iškeldamas religijos bei lietuvybės svarbą. Savo žodyje vyskupas pažymėjo, jog net šv. Tėvas, jį pakeldamas vyskupu, aiškiai turėjo minty lietuvių dvasinius bei tautinius reikalus. Per mišias giedojo gimnazijos choras. Įspūdinga buvo pabaigoje padėkos — Te Deum Laudamus giesmė, kurioje vyskupas pasirodė pilnoje pontifikalinėje aprangoje.

Programa buvo tęsiama gimnazijos didžiojoj salėj. Ten Rektorius, taręs sveikinimo žodį, supažindino svečius su kiekvienu baigusiu gimnaziją abiturientu, o vyskupas įteikė pažymėjimus. Pabaigoje vienas iš baigusiųjų gimnaziją, R. Ramonas, padėkojo jos vadovybei ir atsisveikino su mokykla. Paskutinį žodį tarė vyskupas, po jo suteikdamas visiems palaiminimą. Tuojau ėjo meninė programa, išpildoma pačių mokinių. Čia pasirodė šokėjų grupė, skudučių ansamblis su muz. Z. Snarskio sukurta "Pavasario simfonija" ir choras su rinktinėm dainom. Programa baigta Lietuvos himnu. Tada po neilgos pertraukos svečiai buvo susodinti prie stalų vaišėms.

Išleidus namo mokinius, šv. Antano gimnazijoje pradėta ruoštis ateinantiems mokslo metams. Čia daug ką reikės pertvarkyti, pakeisti, įrengti. Mokinių laukiama daugiau, negu jų buvo iki šiol. Šiemet gimnazija įžengia į dešimties metų veikimo sukaktį. Būtų gražu, kad ta proga lietuviai tėvai labiau susidomėtų šia auklėjimo įstaiga. Kaip teko patirti gimnazijos vadovybės didžiausias rūpestis yra gauti kuo daugiausia prašymų ateinantiems mokslo metams, kurie prasidės rugsėjo pradžioj. Girdėti, jog dabar pats mokinių registracijos įkarštis. Jis tęsis ir per vasarą. **A.J.**

ŠV. ANTANO gimnazijos abiturientų išleistuvėse atsisveikinimo kalbą sako Raimundas Ramonas iš Linden, N. J. Vidury vysk. Pranas Brazys, MIC, jo dešinėje — provincijolas T. Leonardas Andriekus, kairėje — gimnazijos direktorius — T. Gabrielis Baltrušaitis. Nuotr. B. Kerbelienės.

Uždaroma lietuvių parapijos mokykla

ROCHESTER, N.Y.

Praeitą sekmadienį kleb. kunigas Pr. Valiukevičius pranešė, kad yra gautas nemalonus pranešimas iš vyskupijos, jog parapinė mokykla uždaroma nuo ateinančio rudens. Mokykla pradėjo veikti 1929 metais su 8 skyriais. Pradžioje turėjo apie 30 mokinių, maždaug toks pat skaičius buvo ir 1949 metais, kai pradėjo atvažiuoti iš Vokietijos tremtinių stovyklų lietuviai, kurie smarkiai papildė, ne tik parapijiečių skaičių, bet ir savo vaikais mokinių skaičių pakėlė virš 100. Tas skaičius kone pastoviai išsilaikė iki pastarųjų dienų. Mokė 3 pranciškietės lietuvės seselės ir 1 pasaulietė mokytoja. Mokiniai buvo gerai parengiami į viduriniąsias mokyklas taip, kad stojamuosius egzaminus išlaikydavo pirmaujančiais pažymiais.

Šis pranešimas visus parapiečius labai nustebino juo labiau, kad parapija neturi jokių skolų ir vyskupijai skiriamas pinigines prievoles kleb. kun. Pranas Valiukevičius visada su kaupu pasiunčia. Mokykla buvo visų parapiečių pasididžiavimas nuo pat jos įsikūrimo pradžios. Visą laiką kas dieną buvo pamokoma ir lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir geografijos.

Įvykusiame mokinių tėvų susirinkime buvo vienbalsiai nutarta kreiptis į Rochesterio katalikų diocezijos mokyklų superintendentą, prašant, kad mokykla nebūtų uždaryta. Tėvams atstovauti buvo sudarytas komitetas, į kurį išrinkti prof. dr. Antanas Klimas, Br. Krokys, Petras Matiukas, J. Sedlickas, Sodienė ir kt. Kai kurie atstovai jau yra čia gimę lietuviai. Mokykla buvo grynai lietuvių vaikų, nes ši tradicija jau yra nusistovėjusi nuo pat mokyklos įsteigimo pradžios.

Atvyko iš Lietuvos Julija Čypienė.

Gegužės 31 iš Lietuvos atvyko Julija Čypienė, inž. Vyt. Čypo ir Gėnės Saladžiuvienės motina, kuri visą laiką gyveno Joniškėlyje. Parsidavus namelį, pati galėjo apsimokėti kelionę lėktuvu iš Maskvos, o likusių pinigų neleido išsivežti. Julija Čypienė 72 metų amžiaus, džiaugiasi smagia kelione lėktuvu.

Mirė Juozas Rickis

Gegužės 27 dieną mirė Juozas Rickis, sulaukęs 84 metų. Tai buvo vienas iš veikliųjų šv. Jurgio lietuvių katalikų parapijos steigėjų; daug yra dirbęs pirmojo karo ir pokario metais Lietuvos laisvinimo ir pripažinimo darbe. Apie 50m. vertėsi nuosavybių ir draudimo darbu.

Vis dar serga

Vis dar sunkiai serga teisininkas Juozas Draugelis; po sunkių operacijų jau yra gerokai sustiprėję pulk. P. Saladžius ir Kazys Januškevičius. Rašytojas Jurgis Jankus darbovietėje netekęs trijų vidurinių pirštų kairės rankos, įvykusią nelaimę didvyriškai baigia išgyventi.

Veiklieji mūsų spaudos atstovai

Rochestery gyvena **Jonas Miškinis** ir **Juozas Jurkus** yra vieni iš veikliausių ir darbščiausių mūsų spaudos atstovų kurie daug rašo ne tik iš Rochesterio lietuvių gyvenimo padangės, bet ir žinomi savo aktualiais straipsniais, kurie yra įdomūs ir plačiajai lietuvių visuomenei.

Jei Jonui Miškiniui daugiau rūpi lietuvių tautiniai reikalai lyg ir pedagogikos sviesoje, tai Juozui Jurkui, jaunam Draugo, Dirvos ir Tėv. Žiburių bendradarbiui, lietuvių tautos politinis likimas.

Jonas Miškinis rašo populiarius gamtos mokslo straipsnius. Birželio 30 dieną jis sulauks 70 metų. Jis yra gimęs Musteikos km., Marcinkonių vls., mokytojas visuomenininkas ir laikraštininkas, buvęs Alytaus II rajono pradžios mo-

(nukelta į 6 psl.)

— **Joninių laužas** Los Angeles šaulių kuopos iniciatyva ruošiamas birželio 26 vakarą prie Ramiojo vandenyno, Isadore B. Dochweiler Beach, State Park, pusiaukelėje tarp Santa Monica ir Redosdo Beach.

PADĖJO VAINIKĄ PRIE AMERIKOS LAISVĖS VARPO

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Naujosios vergijos 25 metų sukaktį minint, birželio 13 d., visose trijose lietuvių parapijose įvyko pamaldos už kenčiančią Lietuvą ir žuvusius dėl laisvės. Philadelphijos arkivyskupas John J. Krol ganytojišku laišku birželio 13 paskelbė maldos dieną už pavergtas Pabaltijo valstybes. Pabaltiečių delegaciją sukakties proga priėmė Philadelphijos burmistras James H. Tate.

Lietuvių susirinkimas minėjimo proga įvyko birželio 13 d. šv. Andriejaus parapijos salėje. Kalbėjo dr. Bronius Nemickas. Masinis pabaltiečių susirinkimas įvyko birželio 15 d., istorinėje Nepriklausomybės salėje. Čia kalbą pasakė miesto tarybos pirmininkas Paul D'Ortona. Pagerbiant Sibiro kankinius ir už laisvę kovose žuvusius, buvo padėtas vainikas prie laisvės varpo.

Pabaltijo pavergimas buvo prisimintas vietos radijo ir televizijos stotyse. Proklamacijas ta proga išleido Pennsylvanijos gubernatorius William Scranton, New Jerseys gubernatorius Richard J. Hughes ir Philadelphijos burmistras James H. Tate. Naujas dalykas kovoje už laisvę yra atsišaukimai skelbimų lentose prie didžiųjų kelių ir miesto susisiekimo priemonėse.

Tenka pabrėžti, kad šį minėjimą organizavo ir jį sekmingai vykdė Philadelphijos Lietuvių Bendruomenė.

Philadelphijos ateitininkų metinė šventė įvyks birželio 27 d. pas seseris kazimierietes Juozapo Marijos viloje, prie Newtown, Pa. Šventė prasidės pamaldomis 11:30 val. ryto vienuolyno koplyčioje. **K.Č.**

PHILADELPHIJOJE birželio 15, minint Lietuvos Latvijos ir Estijos okupacijos 25 metų sukaktį, prie Nepriklausomybės salės įvyko pabaltiečių masinis mitingas. Nuotraukoje lietuvių grupės dalis. Nuotr. K. Čikoto.

Svečiai Vasario 16 gimnazijoje

Gegužės 21 d. Vasario 16 gimnaziją aplankė visos Federalinės Vokietijos provincijų Pabėgelių ministerijų pareigūnai, kurie buvo suvažiavę į Mannheimą konferencijon. Garbingieji svečiai domėjosi lietuvių gimnazijos istorija, jos dabartine būkle, apžiūrėjo senąją pilį ir naujuosius namus ir grožėjosi lietuvių tautiniais šokiais, kuriuos buvo iš anksto užsisakę. Svečius lydėjusieji žurnalistai, aprašydami šį vizitą, ypač iškėlė lietuvių tautinių šokių aukštą meninį lygį. Lampertheimer Zeitung: pavskaitome šias eilutes: "Šiuo metu Vokietijoje yra lietuvių, latvių ir vengrų gimnazijos. Tose mokyklose, kurios finansuojamos Federalinės vyriausybės, kraštų vyriausybių ir pačių tautinių bendruomenių, yra puoselėjama tėvynės kalba, papročiai ir tradicijos. Tuo svečiai galėjo įsitikinti, lankydamiesi Huettenfelde. Mokytojos E. Tamošaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė sužavėjo tautiniais šokiais, kurie suteikė galimybę giliai įžvelgti į krašto folklorą. Mokinės ir mokiniai sugeba ne tik įspūdingai šokti, bet jie gyvai atvaizduoja šokio turinį. Jų laikysena yra grakšti, muzikali, plastiška ir kupina užsidegimo. Ar tai būtų Jonkelis, ar Blezdingėlė, ar Rugučiai, ar Džigūnas, visur pastebima, su kokiu atsidavimu jaunieji lietuviai kultivuoja savo tėvynės šokius.

Šioji tautinių šokių grupė, pasipuošusi pačių mergaičių išsiuvinėtais kostiumais, yra ar ne pati geriausioji grupė iš viso". (Nr. 120, 25 geg. 1965).

Galiausiai svečiai lietuvių Vasario 16 Gimnazijos mokytojų kambaryje dar virš dviejų valandų tęsė savo darbo posėdį.

PRIE VASARIO 16 GIMNAZIJOS pastato vokiečiai svečiai iš vairių miestų.

— **Pakeitimai kultūros premijos tvarkoje** PLB valdyba nutarė buvusios PLB valdybos įsteigtą metinę 2000 dol. kultūrinę PLB premiją pakeisti į 1000 dol. periodinę kultūros premiją už išskirtinės reikšmės kultūrinius laimėjimus ar siekimus. Nutarta skirti 500 dol. Kulto tarybos istorinės reikšmės lituanistinės medžiagos mikrofilmavimui (Aušros ir pan. leidinių). Susipažinta su lietuvių istorikų siūlymu 1219 metus laikyti Lietuvos pradžios metais .Šį klausimą toliau studijuoja istorikai.

IŠ VISUR

— **Ateitininkų septintojo kongreso** muzikinę dalį išpildys solistai P. Bičkienė, J. Vaznelis ir pianistė A. Kepalaitė. Literatūrinėje dalyje girdėsime aktorius J. Boley ir S. Gedvilaitę, režisuotus J. Daubėno. Kongresas vyksta Toronte, Kanadoje. Atidaromas šeštadienį, liepos 3 d., 10 val. ryte, Prisikėlimo parapijos salėje, 32 Rusholme Pk. Cres.

— **Min. Stasys Girdvainis,** Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto, dalyvavo iškilmingose mišiose, kurias laikė popiežius Paulius VI, prisimenant Jono XXIII antrąsias mirties metines. Mišiose dalyvavo 28 kardinolai, daug vyskupų, diplomatai bei kunigų ir tikinčiųjų minia.

— **PLB seimas** įvyks 1968 m., Nutarta seimo metu rengti išskirtinės reikšmės kultūrinį įvykį. Seimo ruošimo reikalais bus tariamasi su JAV ir Kanados kraštų tarybomis.

— **Rašytojas Stasys Laucius,** sulaukęs 68 m. amžiaus, birželio 15 mirė Chicagoje. Velionis tiek Lietuvoje, tiek pokario metais svetur reiškėsi kaip dramaturgas, poetas, visuomeninkas, pedagogas ir žurnalistas Jo dramos lietuvių teatrinių sambūrių buvo mielai statomos tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje.

— **Sesuo Maria Mercedes,** lietuvaitė, kazimieriečių kongregacijos narė, yra pirmoji vienuolė Amerikoje, gavusi magistrės laipsnį su aukščiausiu garbės pažymiu Meno institute Chicagoje. Sesuo M. Mercedes yra moderniojo meno atstovė ir apie 30 jos darbų dabar yra išstatytų "69 Meno galerijoje". Po vasaros atostogų numatoma suruošti visuotinę jos darbų parodą.

— **Jurgis Balčiūnas,** 11 metų išvargęs Sibire, po ilgų ir sunkių pastangų birželio 3 iš Lietuvos atvyko į Los Angeles pas savo žmoną Liudą, dukrą ir anūkus. Paskutiniuoju laiku jis gyveno Šiauliuose.

Lietuvoje

(atkelta iš 2 psl.)

ti, šeimininkas . . . O mūsų rajone ta šeimininkystė ant popierio . . . — Kaip tai?

"Žodis po žodžio įsikalbėjome, ir paaiškėjo labai negraži istorija. Pasirodo, rajono vadovai be kolūkiečių žinios pasiuntė "Dainavos" kolūkio pirmininką Joną Vyšniauską dirbti į atsilikusį "Antakalnio" kolūkį. Dainaviečiams buvo pasiūlyta buvusio agronomo A. Sinkevičiaus kandidatūra. Valstiečiai nieko neturi prieš savo agronomą, bet įsitikinę, kad neprotinga atimti iš kolūkio (dar tik pradėjusio atsistoti ant kojų) pirmininką, kuris susigyveno su žmonėmis, įgijo jų pasitikėjimą, meilę, detaliai susipažino su gamybinėmis ūkio galimybėmis, žodžiu, praėjo tą paruošiamąjį laikotarpį, būtiną ūkiniam vadovui, tą žvalgybą, po kurios jau galima stoti į sėkmingą mūšį. Neseniai paaiškėjo šios istorijos finalas: rajono vadovai, norėdami palaužti kolūkiečių užsispyrimą, pasiūlė naują kandidatūrą — kažkokį buvusį kolūkio pirmininką, pragėrusį porą kolūkių. Manevras pavyko: žmonės nusigando ir sutiko su ankstyvesne, būtent, A. Sinkevičiaus kandidatūra. Vis dėlto žinomas žmogus, o be to negirtuoklis.

"Kaimas kiekviename žingsnyje kaktomuša susiduria su problemomis. Rašytojas negali jų aplenkti, jeigu nori teisingai ir giliai meniškai atvaizduoti šią gyvenimo sritį."

Kokis J. Avyžiaus receptas:

Pasmerkęs ankstesnius veikalus, kuriuose buvo rodomas "lakuotas" kaimas pagal partijos direktyvas, pasakęs, kad toki veikalai nesusilaukė skaitytojo pasitikėjimo, J. Avyžius pasisako už realistinį kaimo vaizdavimą su jo esamom problemom, kaip minėtas jo girtavimas, minėtas diktavimas kolchozui iš viršaus ir kt.

Bet šiuo nauju keliu J. Avyžius vistiek nori jungtis vėl į partijos tarnybą: "Rašytojo uždavinys padėti partijai giliai meniškais idėjiniais kūriniais greičiau išspręsti iškilusias problemas, nes nuo to didele dalimi priklauso šių dienų visuomenės ir ateinančių kartų gerovė.".

VASAROS ATOSTOGOS

Pranciškonų Sodyboje

Kennebunkport, Maine

Liepos ir rugpiūčio mėnesiai patys gražiausi Maine valstybėje. Vėsus oras, graži gamta traukia ten milijonus turistų. Pranciškonų sodyba yra prie pat Atlanto, turi gražius parkus ir šiltą baseiną. Ten galima sutikti lietuvių iš visos Amerikos ir Kanados.

Vasarvietės reikalais rašyti:

FRANCISCAN MONASTERY

Kennebunkport, Maine Tel. (206) 967-2011

DANGUOLĖ MASIONYTĖ IR RIMAS VIZGIRDA birželio 12 susituokė šv. Kazimiero bažnyčioje Patersone, N. J. Nuotr. V. Maželio.

TRADICINĖS JONINĖS WATERBURYJE

Vietos lietuvių bendrucmenės pastangomis tarp eilės numatomų kultūrinio bei pramoginio pobūdžio parengimų, senųjų Lietuvos tradicijų palaikymui, šių metų birželio 26 dieną, šeštadienio vakare rengiama tradicinė Joninių šventė, su specialiai ruošiama programa ir gegužinės pobūdžio pramogine dalimi.

Joninės įvyks dr. Petro Vileišio sodyboje, Allerton, Rd., Middlebury, Conn. Vietovė per eilę metų yra pasidariusi veik nuolatinė ivairiems apylinkės apylinkės lietuvių vasaros susibūrimais. Nuoširdaus šeimininko leidimu, erdvioje sodyboje yra buvę visos eilės organizacijų gegužinių, skautų stovyklų, laužu bei visokiu išvyku. Galia, kad ši Joninių šventė bus paskutinis lietuvių parengimas šioje gražioje vietoje. Ūkis su plačia apylinke yra nupirktas, ir bus paverstas valstybiniu parku su upelio užtvankomis, ežerais, bei numatomais paplūdymiais.

Gražiame miško kalnelyje, kur prieš keleta metų buvo surengtas partizano kapo prisiminimas (balto beržo kryžius ir dabar tebestovi), Joninių nakti, prie simbolinio Rambyno aukuro, bus suvaidinta misterinė legenda "Piliakalnio sargas", su tradiciniu Joninių laužu, sutartinėmis bei paparčio nakties pasakomis.

Erdvioje sodybos pievoje, kur daugybė lijūnų šiuo metu žvali, prie spalvingo žibintų ir fakelų apšvietimo, bus subatvakario šokiai ir žaidimai jaunimui, grojant lietuviškai kaimo kapelai, su suktiniais, klumpakojais ir mikliaisiais ratukais iki Šv. Jono vidurnakčių.

Pradžioje besirenkančius gegužinės svečius, (nuo 6 val. v.) būrys šeimininkių vaišins lietuviškais pusvakariais, o plačiasakių ąžuolų pavėsy putos alaus asočiai ir gaivins, kad ir labiausiai ištroškusius po dienos kaitros.

Bendrucmenės valdyba pasiryžusi sukviesti visus Waterburio ir apylinkės kolonijų lietuvius į šią gražią šventę ir tradiciją palaikyti kasmet.

Baigė mokslą

BIRUTĖ PAULAUSKAITĖ

Birutė Paulauskaitė sėkmingai baigė gailestingųjų seserų 3 metų kursą Roger Williams ligoninėj Providence, kur laikinai lieka dirbti, o vėliau lankys kolegiją.

Birutė prieš 6 metus su tėvais atvyko iš Anglijos į Providence, tuoj įsijungė į vyčių ir skautų veiklą, turi gražų sopraną balsą ir visą laiką uoliai dalyvauja parapijos chore.

Ji mokykloje atkreipė į save vadovybės dėmesį ir iš 38 baigusiųjų vienintelė gavo stipendiją mokslui tęsti toliau.

Lietuviška literatūra jaunimui

Elementorius "E", Ig. Malėnas. Kaina 2 dol.

Labas rytas, vovere. J. Minelga, piešiniai K. Vaselkos, eilėraščiai vaikams .Kaina su kietais viršeliais 2.50 dol.

Gulbė karaliaus pati. Liaudies pasaka su V. Petravičiaus raižiniais. Kaina 1.25 dol.

Kas gražu. Vl. Vijeikis. Vaikams paruošti piešinėliai. Kaina 0.75 dol.

Kur bėga šešupė, V. Matulaitis. Lietuvos geografijos vaikams pratimai piešinėliuose. Kaina 1 dol.

Gintarelė, legenda. J. Narūnė, iliustravo V. Stačikaitė. Kaina 1 dol. (Gintarėlė gaunama anglų kalboje 1 dol.)

Gintaro takais, J. Narūnė, eilėraštukai su iliustracijom, kaina 1.50 dol.

Jaunieji daigeliai, J. Narūnė, eilėraščiai su iliustracijomis. Kaina 1.30.

Užpucla bitės, Alg. Gustaitis. Kaina 2 dol.

Kova su gaidžiu, Alg. Gustaitis. Kaina 2 dol.

Keturkojis ugniagesys, D. Bindokienė. Kaina 2 dol.

Kregždutė, I dalis, A. Rinkūnas. Kaina 2.50 dol.

Užsakymus siųsti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Ar žinai, kad...

Antrasis pasaulinis karas prasidėjo 1939 rugsėjo 1 dieną. Karą pabaigė atominės bombos Hiroshimoje ir Nagasaki, Japonijos kapituliacija, kuri buvo pasirašyta Amerikos laive "Missouri" 1945 rugsėjo 2 dieną.

Tarp tų dviejų datų mirė daugiau kaip 50 milijonų, kariaujančios pusės išleido daugiau kaip 1,000,000,000,000 (vieną trilijoną) dolerių.

Prezidentas Roosevelt karo pradžioje pažadėjo pagaminti 50.000 lėktuvų, o buvo pagaminta 150,000, sumobilizuota 2,5 mil. kariuomenės, išleista 45 bilijonai dol. karo medžiagai.

Amerikos bombonešiai įskrido į Vokietiją 1,690,000 kartų ir numetė 1,500,000 tonų bombų. Numušė ar sužalojo 35,000 vokiečių lėktuvų, neteko pusės to ir savųjų.

Japonijon įskrido 69 9.0 0 0 kartus ir numetė pusę milijono tonų bombų, nušovė 10,000 ir neteko 4,500 lėktuvų.

— **Anglijoje** atsirado Ku Klux Klano dalinių su kryžių deginimu prieš spalvotųjų gyventojų namus. Per paskutinius 10 metų spalvotųjų atvyko iš V. Indijos, Indijos, Pakistano 100.000.

— **Šiaurės Viename** Amerikos lėktuvai birželio 17 numušė du š. Vietnamo Migus 40 mylių nuo Hanoi.

Birželio 15 Saigone, aerodrome, komunistai susprogdino bombą. Tarp sužeistų buvo 34 amerikiečiai.

Saigone karinė vyriausybė įvedė karo meto bausmes — už didžiuosius nusikaltimus — šaudyti.

Rochester, N.Y.

(atkelta iš 5 psl.)

kyklų inspektorius, Alytaus gimnazijos mokytojas, Trakų apskr. inspektorius ir 1940 mt. Rygiškių Jono gimnazijos mokytojas. 1944 pasitraukęs į Vokietiją mokytojavo tremtinių liet. gimnazijose Wiesbadene, Kasselv ir Schwaebisch — Gmuend. Lietuvoje bendradarbiavo Lietuvos Aide, Mūsų Vilniuje, Mokykloje ir Visuomenėje JAV Drauge, Darbininke, Vienybėje, Margutyje ir kt.

Mielam ir veikliam visuomeninin kui ir žurnalistui Jonui Mi kšiniui, švenčiančiam 70 m. sukaktuves, ilgiausių ir sveikatingiausių metų!

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:
GLenmore 2-2923

Maironio šeštadieninė mokyklos New Yorko 64 mokiniai nės įstojo į Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondo rėmėjų eiles ir kiekvienas sumokėjo po 1 dol. rėmėjo mokestį metams.

Birželio 12 Apreiškimo parapijos salėje L.I.T. Fondo V-bos pirm. kun. prel. J. Balkūnas, dalyvaujant tėvams, tėvų komitetui, mokyklos vedėjai ir svečiams, iškilmingai įteikė kiekvienam Lietuvio Pasą.

Įstojo šie mokiniai-nės:

1 eil. iš k. į d. Giedrė Kregždytė, Rita Čepulytė. Tėvų K-to pirm. G. Surdėnas, prel. J. Balkūnas, mok. vedėja E. Ruzgienė, L.I.T. Fondo įgaliotinis New Yorke J. Mekauskis, Rasa Kregždytė ir Rasa Navickaitė.

2 eil. — Audrė Staknytė, Vytas Navickas, Aura Ošlapaitė, Daiva Jurytė, Daina Jurkutė, Danutė Navickaitė, Ligija Birutytė, Rita Biknevičiutė, Linas Kudžma, Edmutis Karmazinas, Paulius Silbajoris, Vytis Snieška, Paulius Rajeckas, Albertas Landsbergis, Andrius Rajeckas.

3 eil. Lilija Staknytė, Saulius Zikaras, Robertas Silbajoris, Rūta Gerulaitytė, Laura Čekeliūnaitė, Linas Vytuvis, Tadas Petkevičius, Vaidotas Babelis, Andrius Osmolskis, Tadas Osmolskis.

4 eil. Ričardas Krulikas, Vytautas Rauba, Lina Cerkeliūnaitė, Carole Smith, Alvita Liktoriutė, Rytas Vilgalys, Algis Leveckis, Rimas Birutis.

5 eil. Algirdas Powell, Rimas Rauba, Povilas Osmolskis, Algis Norvila, Kastytis Pilis, Kazimieras Beleckis, Povilas Pocius, Paulius Landsbergis, Aleksandras Daunys, Vytautas Gerulaitis, Antanas Vytuvis ir Paulius Baltrušaitis.

Atvaizde nėra: Karilės Baltrušaitytės, Andriaus Biručio, Ligijos Ereminės, Dainos Gražiūnaitės, Edmundo Jurkuvėno, Rūtos Kisieliutės, Danutės Levickytės, Algio Ošlapio, Astros Ruzgaitės, Antano Škėrio, Vidos Slapelytės, Jono Vainiaus, Justo Vilgalio, Rasos Vilgalytės ir Astros Pranckevičiūtės.

Tai pirmoji šeštadieninė mokykla JAV, kurios mokiniai gana gausiai įstojo į Tautos Fondo rėmėjus ir savo kukliomis lėšomis parėmė Vliko darbą. Gražus ir sektinas pavyzdys.

Geriausiai pailsėsit per savo atostogas garsiame CAPE COD - OSTERVILLE kurorte prie atviro Atlanto jūros pliažo, gražioje lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės vilioje

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. OSTERVILLE Cape Cod Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila AUDRONĖ yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Visai arti (7 min. pėsčiom) šiltos srovės privatus jūros pliažas.
- Geras lietuviškas maistas.

Viskas tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą, todėl visi maloniai kviečiami atvykti praleist savo atostogas vilioje Audronė.

Vila Audronė jau atidaryta ir priima svečius vasarojimui. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ.

MRS. MARIJA JANSONAS
87 East Bay Rd. Osterville, Mass. 02655 — tel. 428-8425

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

SERVICE

MARETS PET SHOP
3359 FISH AVE.
Bronx, New York
Puppies — 5 dol. and up.
Toy Fox Terriors 39.95 dol.
Toy Poodles — 89.95 dol.
Full Line of Tropical Fish
Birds and Supplies
Call 882-1616

Learn How to Drive
You will be independant, safe, careful, Serious and Responsible
We take you from door to door
Free of charge.
For all 18-80 years old.
AUTO MOBILE SCHOOL INC.
176-08 147th Avenue, Jamaica
Tel.: 525 - 3333

FLOWERS by EVAN INC.
Flowers for all occasions for wedding communions and confirmations also for funeral arrangements artificial creations — 7012 - 3rd Ave Brooklyn, N.Y. Special consideration to religious groups. We deliver free Call 833-9390

DAVIS' MOTEL
Spacious grounds, private beach, boating. Gardners Lane, Hampton Bays, N.Y. Ultra modern efficiency apartments heated open year around Directly in front of Dominican Sisters Retreat. C. F. Davis, Jr. owner-Manager Phone: RA 8-4018

PLATH Delicatessen 1398 Forest Ave. opposite Sears Staten Island N.Y. Imported and domestic Scandinavian delicacies. Open Sat & Sun. 6 days a week. We cater to small parties, showers, and confirmations The finest costs you no more
Call GI 2-4055

RICKS AUTO LAUNDRY INC
Cars Washed and Vacuumed in minutes — Steam Cleaning
Mobil Truck Washing
Open 6 days a week
28 Grove Ave Staten Island
Call GI 7-8933 for prompt service

MULLENS DELICATESSEN
Open 7 days a week Home-made salads imported beer Boars head meats. Open Sundays & evenings We specialize in catering for small parties, showers and confirmations Call YU 4-1196 We also deliver free

B. M. W. MARINA
Summer Slips available to 40 foot
Gas — Complete repairs
Ample Parking
7520 Amstel Blvd Arverne Queens
Call GR 4-9142

JOHNSON MARINA
SUMMER DOCKAGE
14' to 65'
$100 and up all facilities
71 E Bedell St Freeport, L.I.
Call 516 FR 9-2257 or FR 9-3211

1965 Air Conditioned Cars to the Mountains Catskills, Fleischmanns Adirondacks, etc. Door to Door Service. Brooklyn, Bronx, Manhattan, Queens. Visitor's Transport Service Inc. For Res. and Inform. call
N Y Ph: BO 8-2037

DISPLAY

For Better Weddings
and Weekend Dancing
TUXEDO BALLROOM
210 E. 86th St. and 3rd Ave.
New York City
RE 4-7335

Motorcykle Mechanics
Part of Full Time
Experience necessary. Time and ½ after 40 hours — over 600 Motorcykles in stock. 3 blocks from L. I. R.R. ½ hour from Manhattan exit 36 L.I. Expressway
Plenty Overtime — Room available
GHOST MOTORCYCLES
516 PO 7-8820 — 7-2540 — 7-2825
7-9887

RESORTS

Fire Islard's SEA-SHORE MOTEL
Ocean Bay Park, N.Y. Facing the Bay and only 1,000 feet from the ocean. 30 Units with private baths. All rooms have twin beds. Please make your reservations now. Write or dial 516 JUniper 3-5860

H. W. MALE

OUT OF WORK?
LOOKING FOR SECURITY IN MANUFACTURING?
Job opportunities for:
Welders
Sheet Metal Workers
Milling Machine Operators
Lathe Operators
Drill Operators
"An Equal Opportunity Employer"
Please send resumé to:
P. O. BOX 569
ROCHESTER, N. Y.

RESORTS

Private Beach - glorious surf
THE FRIENDLY HOTEL
WARREN
Directly on the Ocean at Spring Lake, N.J. Attractive rates. Write for Brochure. Finest spot on the Jersey Coast. Private Pool. Cheerful room-settings colorfully appointed. Wonderful food. Golf. All sports. Supervised activities for children.
Fred O. Gosgrove — 201 - 449-8800
— Free Parking —
June 24 - September 7

Paradise Lake Motels and Cottages Paradise Lake Resort 4 miles south of Lake George, N.Y. Informal, relaxing atmosphere, families, honeymooners, 30 motel & housekeeping cottages on lake, sandy beach, restaurant, bar, playgrounds & sports area. Brochure, S. M. Russo, R.D.2, Glens Falls 9, N. Y. 518 - 792-9431.

JOE'S Mt. View Box 61, RD1, Catskill 5, N.Y. Tel. 518-943-5909. Hosts: Gill & Joe Scafidi. American cuisine - Home baking. Deluxe accom., Pri., semi pri. baths, swim. pool, orch. & entertainment, dancing, cocktail lounge, all sports, lake boating. Free color brochure and rates.

SERVICE

TRUITTS EXPRESS
Light Moving and Trucking
Day and Night
Reasonable rates. Free Estimates
Call GL 5-3350

D & D PAINTING CONTRACTOR
Inside and Outside Sparkling
Firescape All Estimates Free
All work guaranteed
311 Convent Ave N.Y.C.
Call WA 6-5370

JAMES LOUCAS CLOTHING STORE
Open 6 days a Week
Fine ready made Suits $50 and up
Custom hand tailored Suits $85 up
213 West 35th Street N. Y. C.
Call OX 5-3043

STANZIONES BAKERY
Open 6 Days a Week
705 Forest Avenue, Staten Island
Delicatessen Italian specialties and delicacies Home-made Italian spaghetti sauce Open Sundays Call GI 7-9004 or GI 2-4324

Surf 'n Sand, 561 Dune Rd. Westhampton Beach, 2 mi W. of Swordfish Club. 516 - 288-2051. Overlooks ocean. Shrimp's baby Danish lobster, steaks, chicken. $1.50 - $2 L. D. fr $2.75 a la carte, fr 12-12 Fri, Sat, Sun till May 30. Informal. Open 7 days a week after May 30.

CHARLIE'S SERVICE STATION
Open 6 days a week — 552 Midland Ave Staten Island Complete auto repairs, Road service Motor tune-ups, Brake Service, lubrication, batteries, tires Pick up and delivery service is our business. Dial EL 1-0116 for prompt service.

JIMMIE'S AUTO REPAIRS
78 West 225th Street off Broadway
Open 5½ Days
Complete Automatic Transmission Service
Call 562 - 9839
For Prompt Service

CATERERS

AMERICAN FLORIST
6907 Fourth Ave., Brooklyn
SH 5-6080 Open Sundays
Also
David Shannon Greenhouse
3380 Ft. Hamilton Parkway
GE 6-4521 Open Sundays
Wreaths, Wedding Bouquets, Etc.

ANTHONY
PLASTIC SLIP COVERS
12 Gauge fully guaranteed 2 years
Sofa and 2 chairs only $79.50
Call WE 5-2042 or OV 1-4716
Fabric: If you have your own fabric
Labor charge only

OLD VIENNA
Fort Montgomery N.Y. — For the finest of food and wonderful atmosphere near Bear Mt. Bridge on 9W. 1 hour from N.Y.C. Call Highalnd Falls 6-4716 — ask for Mr Joseph Grimm. Come and bring the family

WELL DRILLING
Licensed
PAGE BROTHERS
Special consideration to Religious Groups
Call DE 9-1600
After 6 PM — DE 2-3480

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Kun. J.D. Žuromskis, Lowell, Mass. ir P. Dailidė, Syracuse, N.Y. po 10 dol., L.R. Davidonis, Athol, Mass., P. Jaras, Norwood, Mass. ir P. Lukoševičius, Brooklyn, N.Y. po 5 dol. A. Davis, Linden, N.J., A. Matiška, Dorchester, Mass. ir Z. Zabitienė, Brooklyn, N.Y. po 4 dol.

Po 3 dol. A. Apalianskas, M. Česnauskas, P. Kerdock, S. Maske, D. Pocius, P. Sakas, J. Staškus, J. Stonkus, J. Juodis, O. Sijevičienė, K. Savičiūnas, N. Umbraziatė, V. Umbrazas, Brooklyn, N.Y., J. Galiūnas, V. Stašinskas, New York, N.Y., J. Černius, S. Čerebiejus, A. Klashius, S. Trojanas, Maspeth, N.Y. A. Linartas, P. Siemaškienė, E. Vizbaras, W. Zaukas, Woodhaven, N.Y., S. Slagus, Richmond Hill, N.Y. S. Jasaitis, Flushing, N.Y. F. Lukas, Howard Beach, N.Y., O. Lazaunikienė, Great Neck, I. Kazlauskas, Jackson Hts. N.Y. Dr. A. Gylys, Kings Park, N. Y., J. Tamašauskas, Mt. Vernon, N.Y. P. Vitkus, Spring Valley, N.Y. B. Užemis, Rochester, N. Y., M. Čižauskas, Elizabeth, N. J., F. Butkus, Kearny, N. J., M. Leckis, Flemington, N.J., A. Benikas, V. Plečkaitis, New Britain, Conn., S. Jucius, Waterbury, Conn., M. Zelionis, So. Windsor, Conn., P. Levendauskas, Naugatuck, Conn., M. Žukas, New London, Conn. A. Sedgwick, Stratford, Conn., P. S. Davidon, Milford, Conn. O. Ivaškienė, V. Kazakaitis, So. Boston, Mass., W.J. Burdulis, Worcester, Mass., J. Duoba, Norwood, Mass., A. Lucas, Jamaica Plain, Mass., J. Sabaliauskas, Lewiston, Me., Dr. V. Adams, Akron, Ohio, Dr. J. Balčiūnas, Strasburg, Ohio, J. Inčiūra, Cleveland Hts. Ohio. L. Roman, Allentown, Pa. L. Katilius, Homestead, Pa., Dr. O. Vaitas, Dearborn Mich., D. Campe, W. Lafayette, Ind., J. Simanaitis, Wantagh, N. Y. P. Gaigalas, Timins, Ont. Canada J. Grybauskas, Rochester, N.Y.

Po 2 dol. E. Kulber, M. Ridikas, V. Stasiukynas, R. Steponėnas, Brooklyn, N.Y. J. Jurkus, Rochester, N.Y., A. Krulikas, E. Milukas, P. Osmolskis, Richmond Hill, N.Y. Dr. A. Dunajewski, Ozone Park, N.Y., V. Meiliūnas, P. Zilionis, New York, N.Y. M. Čibas, Great Neck, N.Y. E. Petkevičius, Amsterdam, N.Y, K. Mitinas, Freemont Center, N.Y. F. Shatas, So. Boston, Mass., P. Kurliandskas, Worcester, Mass., B. Jakutis, Medford, Mass., T. Tallat-Kelpša, J. Tamašauskas, Paterson, N.J., K. Čiurlys, N. Brunswick, N.J., I. Valančius, E. Chicago, Ind., J. Vaisiūnas, Caracas, Ven

Po 1 dol. G. Bartkus, A. Dovydaitis, J. Juodis, J. Išganaitis, K. Kairys, A. Latvaitis, J. Milius, F. Narvydas, Kun. A. Pupšys, J. Terebeiza, J. Venslauskas, J.E. Žemaitis, Brooklyn, N.Y., M. Balčiūnas, E. Grudzinskas, J. Strazdas, P. Svitra, V. Savukynas, Woodhaven, N.Y., B. Bielskus, A. Ramanauskas, A. Šetikas, Richmond Hill, N.Y. P. Miltenis, Long Island City, N.Y. K. Baltuška, O. Billis, M. Kazlauskas, Amsterdam, N.Y. V. Yankauskas, Yonkers, N.Y. J. Kaziokas, New Rochelle, N.Y., S. Cenkus, Howard Beach, N. Y. A. Peters, Ozone Park, N. Y. Kun. P. Jonaitis, Albany, N.Y. J. Valiukas, Rockester, N. Y. V. Kvietkauskas, Linden, N.J., K. Bernotas, T. Dūda, O. Kalinauskas, B. Madziūnas, I. Paukštys, Elizabeth, N.J., B. Sužinskas, K. Trečiokas, Newark, N. J. V. Liobis, Plainfield, N. J. M. Jurevičius, Englewood, N. J. G. Alinskas, Clifton, N.J. P. Shukis, N. Arlington, N. J. J. Czernauskas, Jersey City, N.J. K. Arnastaitė, Bayonne, N. J. J. Stanaitis, Sussex, N.J. S. Slivinskas, Strathmore, N.J. Sisters of St. Casimir, Newtown-Bucks Co. Pa. Dr. J. Puzinas, Phila. Pa. V. Žilinskas, Pittsburgh, Pa., A. Bočis, Langhorne, Pa., G. Janušonis, Mayview Pa., J. Žemaitaitis, Waterbury, Conn., F. Bočiūnas, Hartford, Conn. P. Ulčinskas, Warehouse Point Conn., R. Smetona, Canton, Mass., R. Ligmalis, V. Montvila, So. Boston, Mass. J. Vidūnas, Worcester, Mass., J. Beleckis, M. Mockapetris, V. Visgirda, Dorchester, Mass., B. Andrašiūnas, Milwaukee, Wisc., S. Astrauskas, P. Zigmantas, Cleveland, Ohio, F. Smulskis, Lima, Ohio, R. Serapinas, Chicago, Ill., M. Kairys, Providence, R.I. V. Kasparas, E. Hiram, Me. L. Razgaitis, Toronto Ont., Canada, M. Daugalis, Adelaide, So. Australija, Sesuo M. Vitalija, Chur, Šveicarija.

Parėmusiems auka mūsų spaudos darbus visiems nuoširdi padėka.

T.T. Pranciškonai

Išnuomojamas Ridgewoode gražus butas iš 6 kambarių prie gero susisiekimo. Pageidautina suaugusių šeima. Nuomos kaina labai prieinama. Informacijai Tel. EV 2-6440.

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N.Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

DRUSKONIE HALL
vasarvietė
CATSKILLS KALNUOSE
atidaroma vasaros sezonui liepos 1 d.
Užsakymai ilgam liepos mėn. savaitgaliui priimami nuo birželio 18 d. Rašyti ar skambinti —
S. KRAUNAITIS
DRUSKONIE HALL
ANDES, N. Y.
Telefonas 676 - 2781

Siųskite į Lietuvą ir SSSR
DOVANŲ SIUNTINIUS
— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:
S. BECKENSTEIN, Inc.
118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas. kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ
BANGA
CAPE COD, MASS.
GREAT MARSH RD.
CENTERVILLE, MASS.
Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach.
Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiems galima gamintis valgį.
Skanūs lietuviški valgiai.
Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
Svečiams be savų automobilių — transportacija į ir iš paplūdymio.
Šalia "Bangos" randasi ežeras su paplūdymiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis.
Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:
A. Pakštys
BANGA
Box 188, Centerville
Cape Cod, Mass.
Tel. (617) SP 5-4633

VILA "JŪRATĖ"
Cape Cod
Sezonas prasideda nuo
LIEPOS 1 D.
iki
RUGSĖJO 15 D.
Dėl užsakymų prašau kreiptis:
ELENA KRASAUSKAS
273 Oxford Street
Hartford, Conn.
Tel. A. D. 3-2893
po liepos 1 d.
ELENA KRASAUSKAS
P. O. Box 307
West Hyannis Port
Cape Cod, Mass.
Tel. — Hyannis
Code 617 - 775-9216

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

AMERICAN HOME REALTY
NAMŲ PIRKIMO - PARDAVIMO TARPININKAVIMAS
VISUOTINA TURTO APDRAUDA
Genovaitė Drake-Dragūnienė, savininkė
Specialus patarnavimas lietuviams
84-14 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
(Išlipti Jamaicos linijos Forest Parkway stotyje)
Tel. HI 1-5220

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į R. Europą
COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.
45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIrcle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.
Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant
DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.
Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway ..... AN 8-0068
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn.—200 Franklin Av., Tel. 233 8030, 246 0215
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ..... ES 2-4685
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. ..... LO 2-1446
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street ..... CH 3-3005
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street..... GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. ..... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street ..... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868
- YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave. ..... GR 6-2781
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... RI 3-0440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visokiais reikalais kreipkitės į
JOHN ORMAN AGENCY
Insurance - Real Estate
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 6-1800

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. ..... Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

LONG ISLAND
statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo norus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. • Mes patys perkame L. I. žemės sklypus • Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2864

Ramiausios atostogos
Coxsackie, N. Y.
Kas nori tikrai pasilsėti, ramiai praleisti savo atostogas ar sustoti savaitgaliam, prašoma atvykti į
JUOZO MOCIONO ŪKĮ
Pragyvenimas ir maistas savaitei tik 35 dol. asmeniui. Maisto produktai iš savo ūkio. Smagiai pasimaudyti galima didelėje Hudsono upėje. Sezono pradžia — birželio 15 d.
Rašyti adresu:
Joe Moczyunas
Box 2, North St.
Coxsakie, N.Y.
Telef. 731-8869

"VENTA"
Home Improvements
Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDZIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI
C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI
VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager & Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

DARBININKAS

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6917
Vienuolynas GL 5-7068

Darbininko redakciją aplankė vysk. P. Brazys, lydimas kun. L. Jankaus. Taip pat vyskupas lankėsi ir vienuolyne.

NEW YORKO NAUJIENOS

Darbininkas nuo kitos savaitės dėl vasaros atostogų išleidžiamas tik vieną kartą per savaitę. Laikraštis bus spausdinamas trečiadieniais, skaitytojai jį gaus ketvirtadieniais.

Kun. dr. Paulius Ragažinskas iš Kolumbijos lankosi JAV ir, lydimas kun. A. Kardo, apsilankė "Darbininko" redakcijoje. Kun. dr. P. Ragažinskas profesoriauja Medellin valstybiniame universitete.

Už pavergtas tautas maldų lygon įstojo ir Brooklyno amerikiečių Marijos dangun paėmimo parapija. Jai paskirta dvasiškai globoti Kauno šv. Kryžiaus parapija, įsteigta 1510 m.

Lietuvių jaunimo ir organizacijų kovai dėl Lietuvos laisvės komiteto posėdis su organizacijų atstovais bus penktadienį, birželio 25 d. 8 v. v. Apreiškimo parapijos salėje.

Romas Kezys kreipėsi į 5 New Yorko dienraščius, prašydamas, kad jie paskirtų bent vieną dieną šį mėnesį savo vedamąjį Lietuvos okupacijos 25-čiui atžymėti. Su prašymu nusiuntė ir atitinkamos medžiagos, kurią parūpino Antikolonialinės Lietuvių Jaunimo Lygos prezidiumas. Iki šiol atsiliepė tik Daily News. Reuben Maury (Chief Editorial Writer) savo laiške dėkojo už visą medžiagą ir praneša, kad birželio 21 dienos visas editorialas bus paskirtas Pabaltijo tautų vergijos paminėjimui. Prašomi visi padėkos laiškelius siųsti: Daily News, 220 East 42St. New York, N.Y. 10017.

Vliko ir Eltos būstinė New Yorke persikėlė į naują vietą. Dabar jų adresas: 29 W. 57 St., Fl. 10. New York, N.Y. 10019, tel. 752-0099.

Išnuomojamas šviesus-erdvus kambarys su baldais prie gero susisiekimo Ozone Parke. Skambint po 6 val. vakarais VI 3-8510.

Ieškomas laikinam darbui studentas, kuris turi vairavimo leidimą. Skambinti STagg 2-59 38.

Parduodami 2 namai su pilnu įrengimu ir šildimu už 10,000 dol. Vienas pastatas iš 6 kambarių, kitas iš 4. Vieta labai graži ir prie gero kelio upstate 75 mylios nuo New Yorko, pakeliui į Albany. Informacijai skambinti vakarais tarp 7-9 val. CE 6-7140 arba rašyti: A. Sanders, Box 514 Marlboro, New York.

Darbininko redakciją aplankė vysk. P. Brazys, lydimas kun. L. Jankaus. Taip pat vyskupas lankėsi ir vienuolyne.

Lietuvių Fronto Bičiulių New Yorko skyrius birželio 13 dr. J. ir A. Kazickų namuose New Rochelle surengė vysk. R. Braziui pagerbimą. Šeimininkas dr. J. Kazickas pravedė pasikalbėjimą su naujuoju vyskupu apie jo paskyrimą, pareigas ir kitas aktualijas. Vyskupą palydėjo prel. J. Balkūnas. Po pasikalbėjimo ir vaišių S. Gedvilaitė paskaitė A. Jasmanto poezijos. "Gruodo" rinkinio, paskaitytas humoristinis laikraštėlis — Skersvėjis.

Organizuojamas utobusas į T.T. Marijonų metinį pikniką, kuris įvyks liepos 5 dieną. Kadangi laikas labai trumpas, tai prašom greitai registruotis Darbininko administracijoje — GL 2-2923, vakarais GL 5-7068 arba VI 7-4499. Kelionė asmeniui 10 dol.

PADĖKA

Vasario Šešioliktosios minėjimo proga nuo 3.9 iki 5.31 1965 m. prisiuntė paštu ar asmeniškai įteikė aukų Lietuvos išlaisvinimo reikalui šie asmenys ir organizacijos:

50 dol. dr. J. ir St. Trojanai, 25 dol. J. Okunis, 11 dol. A. Skėrys; po 10 dol. H. Blazas, O. ir V. Dovydaičiai, J. ir N. Gabė, V. Gudelis, M. Nedzinskas, V. Slavinskas, V. Švipienė ir dukros; po 5 dol. dr. V. Gailiūnas, L.R.K. Susiv. 115 kuopa, J. Povilavičius, H. Venis. 3 dol. V. Bražinskienė, 1 dol. V. Vasikauskas. New Yorko Lietuvių Taryba dėkoja.

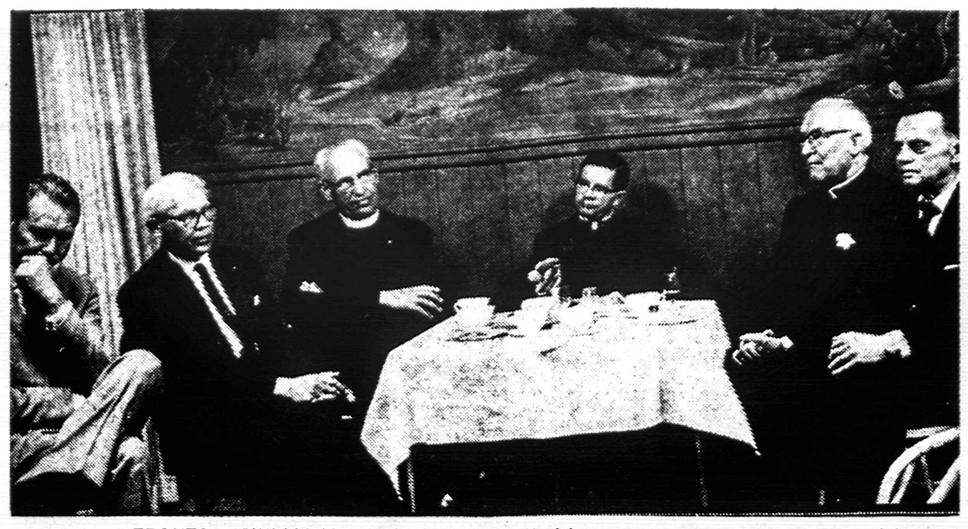

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIAI birželio 13 dr. J. ir A. Kazickų namuose surengė vysk. Pr. Braziui pagerbimą. Iš k. į d. J. Kazickas, prof. J. Brazaitis, kun. V. Dabušis, vysk. P. Brazys, prel. J. Balkūnas, J. Šlepetys. Nuotr. V. Maželio.

KUNIGAI PAGERBĖ VYSK. P. BRAZĮ

Prel. J. Balkūno, New Yorko ir New Jersey Kunigų Vienybės pirmininko, sukviesti, šios apylinkės kunigai pagerbė naująjį vysk. P. Brazį. Susirinkime pirmininkas pasveikino svečią, palinkėjo sekmės ir susirinkusių kunigų vardu pažadėjo bendradarbiavimą.

Po oficialaus susirinkimo vaišių metu vysk. P. Brazys pasakė kalbą, nušviesdamas tikslą kuriam Paulius VI lietuviams paskyrė naują vyskupą. Ekumeniškoje šviesoje popiežius mato žiaurią Lietuvos ir lietuvių padėtį ir nori sujungti visas lietuvių išeivių jėgas lietuvių tautai ir jos religijai gelbėti dabar ir ateityje. Šia mintimi popiežius paskyrė naują vyskupą, kad jis jungtų visus visų kartų ir visų srovių lietuvius į vieną krikščionišką katalikišką šeimą. Popiežiui labai rūpi, kad lietuviai ir išeivijoje išliktų lietuviais, nes jie reikalingi savo tautos ateičiai. Kaip geri vaikai myli savo tėvus ir jais rūpinasi, taip ir išeiviai turi mylėt, savo tautą, rūpintis jos dvasine ir materialine gerove. Naujasis vyskupas pagal jam pareikštą šv. Sosto mintį, turi jungti vienybėn visas pozityvias lietuvių dvasiškių ir pasauliečių jėgas, ruošiant dvasinius vadus tautos ateičiai.

Pagerbimui pasibaigus, prel. J. Balkūnas vyskupo darbams paremti visų kunigų vardu įteikė auką, o restorano vedėjas V. Beleckas paaukojo iš vaišių gautas pajamas.

ATEINA NAUJI TALENTAI

A. ir J. Kazickų namuose New Rochelle, birželio 19 šeimininkės gimtadienio sukaktis buvo sujungta su pagerbimu pulk. Vlado Grudzinsko, jų artimo giminės, neseniai atvykusio iš Lietuvos. Dalyvaujant pusšimčiui artimųjų buvo tenkintasi šeimininko pasveikinimu svečiui ir svečio trumpa informacija apie Lietuvą. Šiaip vietoj kalbų buvo meninė programa, kuriai buvo pakviesti jaunieji talentai: Violeta Čižauskaitė, dainininkė iš Detroito, gavusi šiemet stipendiją vykti į Florenciją studijuoti, smuikininkė Brigita Pumpolytė iš Philadelphijos, taip pat gavusi stipendiją, žodžio menininkė - deklamatorė Salvinija Gedvilaitė iš New Yorko, jau pažįstama iš kūrybos skaitymų įvairiuose minėjimuose. Skambino ir akompanavo pianistė Aldona Kepalaitė, kuri jau yra išsikovojusi sau žinomą vardą. Visos palaiko talentingų jėgų labai gražius įspūdžius, pažadino taip pat norą, kad tokiem priaugantiem ir žengiantiem į gyvenimą talentam būtų sudaroma ir daugiau progų pasireikšti pirmiausia lietuviškoje visuomenėje. Tai padės jiem suaugti su lietuviška aplinka, o ir pačius lietuvių pobūvius atjaunins kels į aukštesnį lygį.

BOSTONO ŽINIOS

Diane Batchelder, karo aviacijos kapitonė, balandžio 15 ištekėjo už leit. Adolfo J. Namaksy, Jr. Omahos universitete jaunajam gavus B.A. laipsnį, jaunavedžiai atsilankys pas tėvus ir po to išsikels į Hawajus, kur tarnybos reikalais yra perkeliami trejiems metams.

Juozas Vaičjurgis baigė Northeastern universitetą, kaip mechanikos inžinierius, gaudamas bakalauro laipsnį. Jo sūnus irgi studijuoja tame pačiame universitete, o dukra lanko mergaičių lotynų aukštesniąją mokyklą ir yra aktyvi jaunimo veikėja.

Audronė Barūnaitė baigė Emmanuel kolegiją magna cum laude, studijavo kalbas, gavo bakalauro laipsnį. Taip pat ji gavo Fulbright stipendiją ir studijas tęs Vakarų Vokietijoje, Mainzo universitete. Iš visos kolėgijos tik dvi studentės baigė taip gerai. Barūnaitė ir dar viena.

Veronika ir Bronius Aušrotos, kurie gyvena Brazilijoje, aplankė savo sūnų inžinierių Bostone, kuris dirba M.I.T., ir taip pat eilę pažįstamų.

Studentė Audronė Lapinskaitė vyksta praleisti vasaros atostogas į Vokietiją pas brolį muziką Darių Lapinską.

Naujai išrinkta Balfo skyriaus valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininkas — Antanas Andriulionis, vicepirm. Antanas Bričkus, sekr. Justinas Vaičaitis, finansų sekr. Vaclovas Kasakaitis, ižd. Alfonsas Baika, koresp. Paulius Žičkus ir nariai — Angelė Vakauzienė, Antanas Vilenišk is ir J. Rentelis. Kaip matome, valdyba beik ta pati ir tose pačiose pareigose, tik naujas sekretorius.

Lituanistikos mokyklą šiais metais Bostone lankė 111 mokinių, o baigė 5 mokiniai: Laima Antanavičiūtė, Andrius Eiva, Saulius Girnius, Jurgis Lendraitis ir Dalia Ščiukaitė. Bostonas yra viena iš trijų vietovių Amerikoje, kur veikia pilno kurso lituanistikos mokykla. Kitos dvi yra — Chicaga ir Clevelandas.

MIRĖ DR. BRONIUS BAŠKYS

Birželio 15 Bostone mirė visiem gerai pažįstamas dr. Bronius Baškys, paskutiniu laiku sunkiai sirgęs vėžiu. Palaidotas birželio 18 iš šv. Petro parapijos bažnyčios Forest Hills kapinėse. Nuliūdime liko žmona Irena Baškienė - Kubiliūnaitė, dukra Nijolė, sūnūs Donatas ir Julius ir eilė kitų giminių.

Velionis buvo gimęs 1920 sausio 7 Junkilių kaime, Šiaulių apskrityje. Būdamas Vokietijoje, Hamburgo universitete, studijavo mediciną. Atvykęs Amerikon ir negalėdamas patekti į medicinos fakultetą, studijavo biochemiją, kurią baigė Bostono universitete 1959 daktaro laipsniu. Savo dizertacijai tema pasirinko — riebalų išskyrimas iš kraujo. Jo dizertacine tema susidomėjo Harvardo universitetas ir jam padėjo net studijas baigti. Bronius Baškys dirbo kelis metus Harvardo universiteto laboratorijoje, nuo 1960 Tufto universiteto laboratorijose, kurį laiką dėstė ir Bostono universitete. Buvo kviečiamas į Buffalo laboratorijos skyriaus vedėju, bet tuo metu jis užtiko augli kaklo glanduose. Auglys buvo piktybinis, ir jis atsisakė važiuoti į Buffalo.

Aktyviai reiškėsi lietuvių gyvenime, buvo Kultūros klubo narys ir jo pirmininkas, LB apylinkės vicepirm., Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos valdybos narys, rašė įvairioje spaudoje savo profesijos klausimais.

ELENA RUZGIENĖ, mokyklos vedėja, mokytojauja nuo 1955 m., dėsto lietuvių kalbą, Lietuvos geografiją.

ONA BALČIŪNIENĖ, lietuvių kalbos mokytoja nuo 1964 m.

ONA BARAUSKIENĖ, lietuvių kalbos mokytoja nuo 1960 m.

PREL. J. BALKŪNAS kalba Maironio mokyklos mokslo metų užbaigime. Prie garbės stalo sėdi mokytojai ir tėvų komitetas. Nuotr. R. Kisieliaus.

MAIRONIO MOKYKLA BAIGĖ MOKSLO METUS

Maironio vardo šeštadieninė mokykla Brooklyne savo mokslo metus baigė birželio 12. Tą dieną mokiniai rinkosi be knygų, gražiau pasipuošę, linksmai nusiteikę, kad štai baigėsi mokslo metai.

Pirmiausia buvo padėkos mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Po jų mokiniai susirinko į salę. Ten buvo trumpas mokslo metų baigimo aktas — išdalinti pažymėjimai, dovanos pirmiesiems mokiniams. Buvo atsilankę ir Tautos Fondo atstovai ir išdalijo lietuvių pasus.

Tą pačią dieną įvyko ir tėvų susirinkimas. Apsvarstyti mokyklos aktualieji reikalai, išrinktas naujas tėvų komitetas (Šilbajorienė, Tutinienė, Valaitienė, Bivainis, Kudžma, Rauba).

Mokyklą šiemet lankė apie 160 vaikų. Jų galėtų būti ir daugiau, nes mokykloje dar vietos yra. Dirbo 13 mokytojų.

Mokykla šiemet atžymėjo savo 15 metų sukaktį ir išleido abiturientus. Iškilmės buvo birželio 5. Apie jas buvo rašyta Darbininke 43 nr.

Maironio mokyklos mokytojai

Visos nuotraukos — R. Kisieliaus (J. Matulaitienės nuotr. P. Ąžuolo)

JANINA GERDVILIENĖ, lietuvių kalbos mokytoja nuo 1951 metų.

ROMAS KISIELIAUS, dainavimo mokytojas, 1956-58, ir nuo 1962 m.

JADVYGA KREGŽDIENĖ, lietuvių kalbos mokytoja nuo 1956 m.

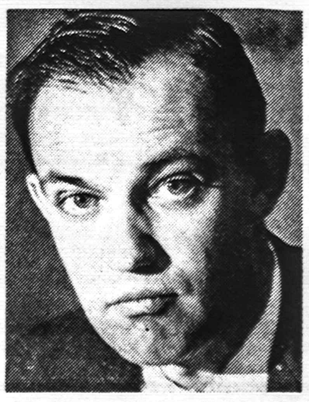

DR. VLADAS KRIVICKAS, Lietuvos istorijos mokytojas nuo 1958

JADVYGA MATULAITIENĖ, tautinių šokių mokytoja nuo 1950 m.

GENĖ NUTAUTAITĖ, lietuvių kalbos mokytoja nuo 1964 m.

KUN. JONAS PAKALNIŠKIS — tikybos mokytojas nuo 1950 m.

KUN. ANTANAS RAČKAUSKAS, tikybos mokytojas nuo 1954 m.

KAZIMIERA ŠVENTORAITIENĖ, lietuvių kalbos mokytoja nuo 1952

ELEONORA URBELIENĖ, vaikų darželio mokytoja nuo 1958 m.